

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja in tiska Slovenskega poročevalca - Direktor Rudi Janžura - Glavni in odgovorni urednik: Sreželj Vošnjak - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 1 in 3, telefon 23-522 do 23-524 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 4r III, telefon 21-896 - Ograsni oddelki: Ljubljana, Titova cesta 1, telefon 20-463, za spuštanje naročil; telefon 21-832 - Poštni predaj št. 29 - Ziro računa pri Komunistični banki Ljubljana 600-704-1-367 - Mesecna naročnina 230 din

GOVOR PREDSEDNIKA TITA V LATAKIJI

Sodelovanje za utrditev miru Odhod iz Latakije

V svojem govoru je predsednik Tito poudaril potrebo po sodelovanju med vsemi izvenblokovskimi državami, da bi se ohranil mir na svetu

V soboto zvečer je predsednik Tito odpotoval iz ZAR - Veliko zborovanje v Latakiji

LATAKIJA, 1. marca (Tanjug). - Predsednik Tito, ki je govoril sinoči na mitingu v Latakiji za predsednikom ZAR Naserjem, je v svojem govoru med drugim rekel naslednje: "Zelo sem srečen, ker sem imel priložnost priti v vaše mesto, in hotel bi se predvsem v imenu vseh nas zahvaliti za izredno prijazno sprejeto, ki ste ga pridrili vašemu predsedniku in nam, Jugoslovanom."

Pršli smo v mesto, v katerem je materializirano sodelovanje med Jugoslavijo in vašim delom Združene arabske republike. Tu ste imeli priložnost videti naše delovne ljudi, videti našo željo, da vas imajo radi in da učijo vse, kar je v njihovi moči, da bi bilo sodelovanje med našima državama čim bolj plodno za obe državi.

Na povabilo vaše vlade in vašega velikega predsednika smo ponovno prišli v vašo državo. To je naš tretji obisk. Prvi je bil kratek, drugi je bil daljši, tretji pa nam je nudil možnost, da smo videli oba dela vaše Združene arabske republike. Tudi ta naš obisk ni bil samo vladinsko značaja; njegov namen je bil omogočiti nam izmenjati mnenja z vašim predsednikom in vašimi voditelji o različnih problemih, ki zadevajo našo državo, o naših odnosih in o tistih mednarodnih problemih, ki zanimajo našo državo.

Hočem reči, da so bili naši razgovori in izmenjava mnenj popolnoma iskreni, naša stališča pa so bila skoraj v vseh vprašanih popolnoma identična. Drugače tudi ne more biti med prijatelji. Čeprav prijateljstvo že od zdavnaj datira, in traja že vrsto let. Prepričani smo, da so vaši voditelji mnenja, da je ta obisk utrdil naše odnose in da bo omogočil nadaljnje še plodnejše sodelovanje tako na gospodarskem kot na političnem področju.

Med našim obiskom smo silno obogatili svoje znanje o moči vaše Združene arabske republike in morda še nikdar, v nobeni državi, nismo imeli toliko možnosti prodreti v duh ljudi kot je bilo to v tem delu Združene arabske republike; v vsakem kraju, v vsakem mestu in vsaj od Damaska do tuki, smo videli popolno soglasje vaših ljudi in čutili smo, kaj hoče to ljudstvo, zatočiji smo, da se zaveda tistega, kar hoče. Videli smo, da je Združena arabska republika močna stavba, ki je nihče ne bo mogel razbiti - niti sovražniki znotraj niti tisti od zunaj.

Hotel bi napraviti neko primerjavo med vašo Združeno arabsko republiko in našo Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo. Mi smo bili pred vojno neenotni in odnosi med našimi narodi so bili zastarali zaradi dejavnosti tako notranjih, kot zunanjih sovražnikov naše države. To je naše narode pripeljalo do strahotne tragedije za druge svetovne vojne, ko so nemški, italijanski, madžarski in bolgarski fašisti napadli našo državo. Naši narodi so bili takrat neenotni in to nas je stalo potoke krvi in solz. Jugoslavija je imela svojo armado, ko je bila napadena, toda bila je zastarala od znotraj; tudi vojna je bila zastarala peta kolona.

Ta armada se izginila v desetih, dvajsetih dneh, tako kot

ša država v nevarnost, tako od zunaj kot od znotraj.

Med našim potovanjem smo slišali od vaših voditeljev, da imate tako znotraj kot zunaj nasprotne enotnosti.

Nas je to spomnilo na podoben položaj v naši državi, saj ima tudi ona sovražnike zunaj, ki sanjajo o tem, da bi razbili in uničili Jugoslavijo. Zato moramo mi, kakor vi, budno čuvati svojo enotnost. V tej enotnosti moramo, kot je rekel vaš veliki predsednik, ustvariti tudi socialno pravičnost in socialistično družbo, moramo ustvariti polno enakopravnost in pravico vsakega državljanca na boljše življenje.

V nadaljevanju svojega govora je predsednik Tito dejal:

"Naj vam povem primer, ko sem pred nekaj leti s svojimi tovariši obiskal nekatere azijske države in afriške države, je sovražnik od zunaj poskušal oslabil to enotnost in škodovati naši državi, misleč, da mu bo to uspelo, ker sem bil jaz odsoten. Toda njihovi nameni so se razbili na enotnosti naših narodov kot granitnem zidu."

Danes ko sem s svojimi tovariši že tri mesece zdaj, Jugoslavija pa hodi krepko združena po svoji poti, se je najbolje pokazalo, da imamo enotnost kakršno si je more človek želeči. Obiskali smo več držav v Aziji in Afriki. Kakšen je bil naš namen potovati v te daljne države? To ni bil sprehod, to niso bili vladinski obiski, ampak je bila to potreba da z voditelji držav, ki ne pripadajo nobenemu bloku, izmenjamo mnenja in se dogovorimo, kako bomo kar najbolje sodelovali, da bi se kar najbolje mogli upreti raznim gospodarskim in političnim pritiskom od zunaj. Zakaj države, dragi meščani in meščanke katere ne pripadajo nobenemu bloku, so vsak dan izpostavljene raznim pritiskom. Tako je tudi z Jugoslavijo in z vašo Združeno republiko Razumljivo je, da imamo mi vsi mnogo skrbi tudi glede našega notranjega razvoja in glede dvostranskih odnosov med našimi in drugimi državami. Toda vse nas skupaj zelo skrbi današnji mednarodni položaj in ni nam vseeno kaj se na svetu dogaja. O tem smo se pogovarjali v vseh državah, kjer smo bili tudi z vašim predsednikom države, ki ne pripadajo nobenemu bloku, težilo je miru in željo da bi se ohranil mir saj se lahko z gotovostjo razvijalo le v miru. Boj za mir je napisan na naših zastavah in napraviati moramo vse kar mi moremo, da damo svoj prisrčen tek veliki ideji človeštva, da bi se ohranil mir in da nikdar več ne bilo vojne.

Obiskali smo več držav v Aziji in Afriki. Kakšen je bil naš namen potovati v te daljne države? To ni bil sprehod, to niso bili vladinski obiski, ampak je bila to potreba da z voditelji držav, ki ne pripadajo nobenemu bloku, izmenjamo mnenja in se dogovorimo, kako bomo kar najbolje sodelovali, da bi se kar najbolje mogli upreti raznim gospodarskim in političnim pritiskom od zunaj. Zakaj države, dragi meščani in meščanke katere ne pripadajo nobenemu bloku, so vsak dan izpostavljene raznim pritiskom. Tako je tudi z Jugoslavijo in z vašo Združeno republiko Razumljivo je, da imamo mi vsi mnogo skrbi tudi glede našega notranjega razvoja in glede dvostranskih odnosov med našimi in drugimi državami. Toda vse nas skupaj zelo skrbi današnji mednarodni položaj in ni nam vseeno kaj se na svetu dogaja. O tem smo se pogovarjali v vseh državah, kjer smo bili tudi z vašim predsednikom države, ki ne pripadajo nobenemu bloku, težilo je miru in željo da bi se ohranil mir saj se lahko z gotovostjo razvijalo le v miru. Boj za mir je napisan na naših zastavah in napraviati moramo vse kar mi moremo, da damo svoj prisrčen tek veliki ideji človeštva, da bi se ohranil mir in da nikdar več ne bilo vojne.

Drugi prijatelji!

Ko je med sušne krize prišlo do agresije na vašo državo, smo bili srečni, ko smo videli, da živite v našem ljudstvu isti duh, ki je živel v našem ljudstvu med napadom na našo državo. Občudovali smo herojski odpor, ki so ga dajali meščani Port Saïda agresorju. Vaš narod je pokazal svetel primer herojstva in prepričan sem, da bi prav tako vsi vaši ljudje, v obeh delih vaše republike, opravili svojo dolžnost, če bi prišla va-

ša država v nevarnost, tako od zunaj kot od znotraj. Med našim potovanjem smo slišali od vaših voditeljev, da imate tako znotraj kot zunaj nasprotne enotnosti. Nas je to spomnilo na podoben položaj v naši državi, saj ima tudi ona sovražnike zunaj, ki sanjajo o tem, da bi razbili in uničili Jugoslavijo. Zato moramo mi, kakor vi, budno čuvati svojo enotnost. V tej enotnosti moramo, kot je rekel vaš veliki predsednik, ustvariti tudi socialno pravičnost in socialistično družbo, moramo ustvariti polno enakopravnost in pravico vsakega državljanca na boljše življenje.

V nadaljevanju svojega govora je predsednik Tito dejal: "Naj vam povem primer, ko sem pred nekaj leti s svojimi tovariši obiskal nekatere azijske države in afriške države, je sovražnik od zunaj poskušal oslabil to enotnost in škodovati naši državi, misleč, da mu bo to uspelo, ker sem bil jaz odsoten. Toda njihovi nameni so se razbili na enotnosti naših narodov kot granitnem zidu."

Danes ko sem s svojimi tovariši že tri mesece zdaj, Jugoslavija pa hodi krepko združena po svoji poti, se je najbolje pokazalo, da imamo enotnost kakršno si je more človek želeči. Obiskali smo več držav v Aziji in Afriki. Kakšen je bil naš namen potovati v te daljne države? To ni bil sprehod, to niso bili vladinski obiski, ampak je bila to potreba da z voditelji držav, ki ne pripadajo nobenemu bloku, izmenjamo mnenja in se dogovorimo, kako bomo kar najbolje sodelovali, da bi se kar najbolje mogli upreti raznim gospodarskim in političnim pritiskom od zunaj. Zakaj države, dragi meščani in meščanke katere ne pripadajo nobenemu bloku, so vsak dan izpostavljene raznim pritiskom. Tako je tudi z Jugoslavijo in z vašo Združeno republiko Razumljivo je, da imamo mi vsi mnogo skrbi tudi glede našega notranjega razvoja in glede dvostranskih odnosov med našimi in drugimi državami. Toda vse nas skupaj zelo skrbi današnji mednarodni položaj in ni nam vseeno kaj se na svetu dogaja. O tem smo se pogovarjali v vseh državah, kjer smo bili tudi z vašim predsednikom države, ki ne pripadajo nobenemu bloku, težilo je miru in željo da bi se ohranil mir saj se lahko z gotovostjo razvijalo le v miru. Boj za mir je napisan na naših zastavah in napraviati moramo vse kar mi moremo, da damo svoj prisrčen tek veliki ideji človeštva, da bi se ohranil mir in da nikdar več ne bilo vojne.

Drugi prijatelji!

Ko je med sušne krize prišlo do agresije na vašo državo, smo bili srečni, ko smo videli, da živite v našem ljudstvu isti duh, ki je živel v našem ljudstvu med napadom na našo državo. Občudovali smo herojski odpor, ki so ga dajali meščani Port Saïda agresorju. Vaš narod je pokazal svetel primer herojstva in prepričan sem, da bi prav tako vsi vaši ljudje, v obeh delih vaše republike, opravili svojo dolžnost, če bi prišla va-

ša država v nevarnost, tako od zunaj kot od znotraj. Med našim potovanjem smo slišali od vaših voditeljev, da imate tako znotraj kot zunaj nasprotne enotnosti. Nas je to spomnilo na podoben položaj v naši državi, saj ima tudi ona sovražnike zunaj, ki sanjajo o tem, da bi razbili in uničili Jugoslavijo. Zato moramo mi, kakor vi, budno čuvati svojo enotnost. V tej enotnosti moramo, kot je rekel vaš veliki predsednik, ustvariti tudi socialno pravičnost in socialistično družbo, moramo ustvariti polno enakopravnost in pravico vsakega državljanca na boljše življenje.

V nadaljevanju svojega govora je predsednik Tito dejal: "Naj vam povem primer, ko sem pred nekaj leti s svojimi tovariši obiskal nekatere azijske države in afriške države, je sovražnik od zunaj poskušal oslabil to enotnost in škodovati naši državi, misleč, da mu bo to uspelo, ker sem bil jaz odsoten. Toda njihovi nameni so se razbili na enotnosti naših narodov kot granitnem zidu."

Danes ko sem s svojimi tovariši že tri mesece zdaj, Jugoslavija pa hodi krepko združena po svoji poti, se je najbolje pokazalo, da imamo enotnost kakršno si je more človek želeči. Obiskali smo več držav v Aziji in Afriki. Kakšen je bil naš namen potovati v te daljne države? To ni bil sprehod, to niso bili vladinski obiski, ampak je bila to potreba da z voditelji držav, ki ne pripadajo nobenemu bloku, izmenjamo mnenja in se dogovorimo, kako bomo kar najbolje sodelovali, da bi se kar najbolje mogli upreti raznim gospodarskim in političnim pritiskom od zunaj. Zakaj države, dragi meščani in meščanke katere ne pripadajo nobenemu bloku, so vsak dan izpostavljene raznim pritiskom. Tako je tudi z Jugoslavijo in z vašo Združeno republiko Razumljivo je, da imamo mi vsi mnogo skrbi tudi glede našega notranjega razvoja in glede dvostranskih odnosov med našimi in drugimi državami. Toda vse nas skupaj zelo skrbi današnji mednarodni položaj in ni nam vseeno kaj se na svetu dogaja. O tem smo se pogovarjali v vseh državah, kjer smo bili tudi z vašim predsednikom države, ki ne pripadajo nobenemu bloku, težilo je miru in željo da bi se ohranil mir saj se lahko z gotovostjo razvijalo le v miru. Boj za mir je napisan na naših zastavah in napraviati moramo vse kar mi moremo, da damo svoj prisrčen tek veliki ideji človeštva, da bi se ohranil mir in da nikdar več ne bilo vojne.

Drugi prijatelji!

Ko je med sušne krize prišlo do agresije na vašo državo, smo bili srečni, ko smo videli, da živite v našem ljudstvu isti duh, ki je živel v našem ljudstvu med napadom na našo državo. Občudovali smo herojski odpor, ki so ga dajali meščani Port Saïda agresorju. Vaš narod je pokazal svetel primer herojstva in prepričan sem, da bi prav tako vsi vaši ljudje, v obeh delih vaše republike, opravili svojo dolžnost, če bi prišla va-

Zelimo, da bi bila med vsemimi državami, tako velikimi kot majimi, ne glede na razlike v njihovih družbenih sistemih, aktivna miroljubna koeksistencna, da bi bilo sodelovanje v vseh vprašanih, ki so važna in koristna za te države. Zato smo proti priključitvi v kateremu koli bloku. Razume pa se, da si želimo tudi čim bolj plodno in prijateljsko sodelovanje po možnosti z vsemi državami bodisi enega ali drugega bloka. Naša načela so uredništvo mednarodnega sodelovanja na osnovi enakopravnosti, brez kakršnega koli vmešavanja ene države v notranje zadeve druge in pravica vsakega naroda da sam uredi svoje življenje tako kot meni, da je zanj najboljši in kot mu dopuščajo dani pogoji.

Dragi prijatelji, meščani in meščanke Latakije! Danes se konča naš obisk v vaši veliki in lepi državi. Odhajamo iz Združene arabske republike z močnimi vtisi vsem, kar smo tu doživeli. Moram vam povedati da je napravilo ljudstvo vaše države na as globok vtis. Ko smo vas videli ko smo videli ljudstvo te države, odhajamo z močnim prepričanjem, da vam bo uspelo zgraditi vse, česar ste se lotili, vse, kar so si zamislili vaši voditelji in vaš predsednik, to je vaša boljše in srečnejše prihodnost.

Na koncu bi vam želel še enkrat izreči prične pozdrave in najboljšo željo za vaše ustvarjalno delo, za srečo narodov Združene arabske republike. Naj živi Združena arabska republika! Naj živi prijateljstvo med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo!

Oba predsednika in člani jugoslovanske delegacije ter funkcionarji ZAR so si nekaj časa ogledovali pristanišče v Latakiji, ki so ga zgradili jugoslovanski strokovnjaki. Pristanišče v Latakiji je izredno sodobno urejeno. Na zemlji, kjer so bili pred 7 leti samo travniki, so danes veliki sodobni pomoli in vse naprave, ki jih potrebuje sodobno pristanišče.

Okrog 18. ure sta se predsednik Tito in Naser vrnila v oficirski klub v Latakiji, kjer sta imela s terase govor veliki množici ljudi.

Trg pred klubom in vse okoliške ulice so nabitno polne ljudi. Ves trg, zlasti pa klub, je bil okrašen z velikimi zastavami ZAR in FLRJ. Ko so pri-

šli na teraso predsednika Tito in Naser, jemenski prestolonaslednik princ El Badr, soproga predsednika Tita in ostale ugodne osebnosti, je izbruhnila manifestacija, ki je trajala brez prestanka 10 minut. Šefa Jugoslavije in ZAR sta prisrčno odzdravljala navdušenim orebivalcem Latakije.

Zborovanje se je začelo tik pred zahodom sonca. Prvi je govoril predsednik ZAR Gamal Abdel Naser, ki je izrazil zadovoljstvo, ker se mu je končno ponudila priložnost, da obišče Latakijo in ta del države. Govoril je še posebej o problemih izgradnje ZAR, kakor tudi o izgradnji Sirije. Del svojega govora je predsednik Naser posvetil mednarodnim problemom in politiki ZAR, na koncu svojega govora pa se je zadržal pri obisku predsednika Tita. Poudaril je, da je predsednik Tito dosegel svobodo za svojo državo in svoje ljudstvo in zagotovil socialistično demokracijo. Predsednik Naser je še posebej poudaril rezultate, ki jih je Jugoslavija dosegla v izgradnji industrije. Izrazil je zadovoljstvo, ker je imel predsednik Tito med svojim obiskom možnost videti, kako močna je bila želja narodov Sirije in Egipta, da bi se združila.

Za predsednikom Naserjem je govoril predsednik Tito. Njegov govor so sproti prevajali v arabsčino. Na koncu zborovanja je govoril še jemenski prestolonaslednik princ El Badr. Bila je že noč, ko se je zborovanje končalo, toda manifestacije so se nadaljevale še pozno v noč.

Program bivanja "Galeb", 1. marca (Tanjug), Soška ladja JVM "Galeb" in ruske "Split" ploveta po mirnem morju ob turski obali v smeri grškega otoka Rodosa, kamor bo zaružen odred pripeljati jutri jutraj Ladja "Galeb" in "Split" sta si opomene mamo Cipra. Na desni strani "Galeba" je videti več kot 3000 m visoke turske planine Seik Dag in Baj Dag, ki so pokrite s snegom.

Po predvidenem programu bo "Galeb" jutri jutraj ob prihodu v grške teritorialne vode sprejela grška kontratorpedovka, ki ga bo spremljala do pristanišča. Tako, ko se bo "Galeb" zadržal bosta na ladjo prišla grški veleposlanik v Grčiji Mita Mijlikovic in vojni ataše. Na ladjo bo potem prišel predsednik grške vlade Karamanlis s soprogo, oposlanec grškega kralja Pavla admiral Vandomoros in opolnočni minister Hristopolos, ki je dodeljen spremstvu predsednika Tita v času njegovega bivanja na Rodosu.

Tako nato se bo predsednik Tito v spremstvu jugoslovanske delegacije in grških državnikov izkrcal na obalo. Po pozdravih bo predsednik Tito odšel v hotel "Roses", kjer bo bival med obiskom na Rodosu. Še isti dan popoldne se bodo začeli politični razgovori, ki se bodo nadaljevali v tork zjutraj. V tork zvečer bo "Galeb" odplul iz Rodosa.

Slovesnost ob obletnici ZAR v Beogradu Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

Beograd, 1. marca (Tanjug). Ob narodnem prazniku ZAR so študenti iz ZAR ki studirajo v Beogradu, v soboto zvečer pridrili slovesnost v prostorih mladinskega kulturno-prosvetnega društva "Ivo Lola-Ribar". Slovesnost so prisostvovali profesorji in študenti beograjske univerze, kakor tudi predstavnik veleposlanstva ZAR.

TELEGRAMI

BUKARESTA - Organ centralnega komiteja romunskih sindikatov "Munka" objavlja danes vodenik, ki zahteva od sindikalnih organizacij, naj se borijo proti negativnim pojavi, kot so birokratizem, formalizem, šablonizem in pasivnost.

DZAKARTA - Predsednik Vietnamna Ho Si Minh je na posebni seji indonezijskega parlamenta izjavil, da vietnamsko ljudstvo v celoti podpira težnje indonezijskega ljudstva po združitvi zahodnega Irjana z Indonezijo.

HAVANA - Fidel Castro je izjavil, da bodo volitve na Kubi v prihodnjih dveh letih. Prav tako je dejal, da bi se sestal v Eisenhowerjem, če bi ga le-ta povabil.

INGLEWOOD - Ameriško letalstvo je večerj izstrelilo nov umetni satelit "Discoverer". Novi satelit ima menda ureditev s pomočjo katere naj bi se gibal v zaželeni smeri.

BAHREIN - Bahrejn je zajelo večerj neurje, kakršnega ne pomnijo. V burji je na morju izgubila ribiška flota 70 ladij, na kateri je bilo 200 ljudi. Ponesrečene se iščejo.

KAIRO - V Kairu bo jutri seja sveta Arabske lige, ki bo razpravljala o emigraciji Židov iz vzhodnoevropskih držav v Izrael.

SALISBURY - Obrambno ministrstvo afriške federacije je objavilo splošno mobilizacijo teritorialnih vojaških sil v Severni Rodoziji.

MOSEVA - Sovjetski veleposlanik v Vzhodni Nemčiji Peruhin je večerj obiskal prvega sekretarja enotne socialistične partije Ulbrichta in predsednika vzhodnonemške vlade Grotewaha.

Danes na Rodosu

ATENE, 1. marca (Tanjug). Predsednik republike Tito bu jutri dopolne prispel na grški otok Rodos, kjer bo bival dva dni in bo imel razgovore z grškim premierom Karamanlisom

Na otoku Rodosu so končane vse priprave za sprejem predsednika Tita v mesto Rodos je že prispel premier Karamanlis, zunanji minister Averof pa prispel še danes. V Rodosu je prav tako oposlanec kralja Pavla, admiral Vandomoros, ki se bo udeležil jutrišnjega sprejema.

Mesto Rodos so danes okrasili s številnimi zastavami. Jutri dopolne bodo vse ustanove trgovine in sole za dve uri prekinitve delo, da bi lahko pozdravili predsednika Tita čim večje število meščanov. Vsi krajevni listi obširno

pisajo o bližnjem obisku predsednika FLRJ.

Atenski tisk pozdravlja obisk predsednika Tita na Rodosu in v vrsti uvodnikov in komentarjev poudarja pomen obiska predsednika Tita v državah Azije in Afrike. List "Elefteria" objavlja članek predsednika grške akademije znanosti Spirosa Melasa, ki piše, da je predsednik Tito tribun koeksistence in sporazumevanja, ter svobodnega razvijanja narodov. "Grčija in Jugoslavija", piše Spiros Melas, sta združeni z vezmi prijateljstva. Treba je naiti in negovati vse tisto, kar ju združuje ter odločno zavračati vse tisto, kar razdvaja. Ker le to pelje k miru in okretnosti držav, ki vodijo takšno politiko, hladne vojne pa povzročajo izčrpnost in grozljive katastrofo prave vojne.

Neodvisni list "Vima" v svojem komentarju piše, da imajo države, ki jih je predsednik Tito obiskal, prijateljske odnose in da se medsebojno spoštujejo ter sodelujejo na mednarodnih sestankih in povsod, kjer morejo. Čeprav ne pripadajo nobenemu političnemu bloku. Zato je razumljivo, da tudi Jugoslavija, ki je blizu tem državam, ni za oživiljanje balkanskega pakta. "Vima" pa je mnenja, da bo srečanje predsednika Tita s premierom Karamanlisom pokazalo, da bodo odnosi med Grčijo in Jugoslavijo tudi v bodoče zelo prisrčni.

Brilantni zunanji minister Selwyn Lloyd se je več kot eno uro in pol posvetoval s sovjetskimi zunanjim ministrom Gromikom. Razgovore so imeli tudi med kosilom, na katerem sta bila Macmillan in Mikojan, ter zunanja ministra Lloyd in Gromiko.

Iz britanskih virov se je zvedelo, da je Mikojan sinoči izročil Macmillanu prijateljsko sporočilo sovjetskega premiera Hruščeva.

Po izjavi uradnega predstavnika britanske delegacije sta Macmillan in Hruščev pripravljena jutri nadaljevati razgovore. Prejšnji teden so Britanci sporočili, da so se razgovori končali v četrtek in da je treba sestaviti samo zaključno sporočilo. Britanski predstavnik je prav tako dejal, da je sestanke med obema zunanjima ministroma predlagal Gromiko in da sta ministra govorila o raznih vprašanih, ki so prišla na dan v razgovorih med Macmillanom in Hruščevom.

Med današnjim bivanjem v Leningradu je premier Macmillan obiskal vojščake, kjer volijo krajevne sovjetje in Vrhovni sovjet Ruske federacije.

Iz Londona poročajo, da se širijo vesti, da bo Macmillan predlagal ameriškega predsednika Eisenhowerju, da bi se s njim srečal marca sestal v Washingtonu. Državnika bi govorila o razložitih Macmillanovih razgovorih v Moskvi. Kaže, da bo prišlo do potovanja v Washington takoj po obisku v Parizu in Bonnu. Kot znano, bo Macmillan v Parizu 9. in 10. marca, v Bonnu pa 12. in 13. marca. To sredo bo Macmillan poročal parlamentu o svojem potovanju v Sovjetsko zvezo.

Stanje 1. marca: Področje visokega zračnega pritiska, ki se zadržuje nad srednjo Evropo, se počasi umika na vzhod Atlantske frontine močnejše oslabilje ne doseže zahodno Evropo.

Napoved za ponedeljek: Sončno z dežno oblačnostjo. Zjutraj po nekaterih kotlinah megleno. Nočne temperature med -4 in 9, v Primorju 6, najvišje dneve med 12 in 16 na Primorskem do 20 stopinj C.

Med današnjim bivanjem v Leningradu je premier Macmillan obiskal vojščake, kjer volijo krajevne sovjetje in Vrhovni sovjet Ruske federacije.

Iz Londona poročajo, da se širijo vesti, da bo Macmillan predlagal ameriškega predsednika Eisenhowerju, da bi se s njim srečal marca sestal v Washingtonu. Državnika bi govorila o razložitih Macmillanovih razgovorih v Moskvi. Kaže, da bo prišlo do potovanja v Washington takoj po obisku v Parizu in Bonnu. Kot znano, bo Macmillan v Parizu 9. in 10. marca, v Bonnu pa 12. in 13. marca. To sredo bo Macmillan poročal parlamentu o svojem potovanju v Sovjetsko zvezo.

Stanje 1. marca: Področje visokega zračnega pritiska, ki se zadržuje nad srednjo Evropo, se počasi umika na vzhod Atlantske frontine močnejše oslabilje ne doseže zahodno Evropo.

Naloge sindikatov v kmetijstvu

Z občnega zbora Republiškega odbora sindikata kmetijskih in gozdnih delavcev in uslužbenecv

Ljubljana, 1. marca. — Danes je bil v prostorih Glavne zadrzne zveze LRS občni zbor Republiškega sindikata kmetijskih in gozdnih delavcev in uslužbenecv Slovenije, ki so se ga udeležili tudi član izvršnega sveta LRS Jože Ingolič, član Tajništva republiškega sveta sindikatov Roman Albrecht, predsednik Zveze kmetijskih delavcev Jugoslavije Emil Kevrežan in predsednik Republiške kmetijske zbornice Slovenije Maks Krmelj.

Na poročilu republiškega odbora je bilo razvidno, da je sindikatu z dobro pripravo uspelo, da so lani kmetijska posestva dosegla prvo stopnjo v prehodu na sistem nagrajevanja po končnem proizvodu ter da letos in uslužbenecv Slovenije, ki so se ga udeležili tudi član izvršnega sveta LRS Jože Ingolič, član Tajništva republiškega sveta sindikatov Roman Albrecht, predsednik Zveze kmetijskih delavcev Jugoslavije Emil Kevrežan in predsednik Republiške kmetijske zbornice Slovenije Maks Krmelj.

vanjem sindikatov, da je treba vlagati čim več sredstev za neposredni dvig življenjskega standarda — pokrenil močno akcijo, da bodo organizacije vlagale čim več sredstev v gradnjo in popravilo stanovanj. V preteklem letu je bil uveden nov način upravljanja v zadrznih organizacijah — zadrzni sveti. Sindikalne podružnice so aktivno sodelovale pri pripravah na volitve v zadrzne in delavske svete na posestvih. Dosegle so, da se je sestav delavskih svetov izboljšal, tako da je v njih precej več mladine in žena.

Lepo, toplo vreme, ki ga uživamo te dni, nas vabi v naravo. Sava pa teče mrzla in mračna in opominja, da zima nemara še ni pri kraju.

Jubilejni sejem

Zagreški velesejem stopa v svoje 50. leto

Zagreb, 1. marca. S spomladanskim mednarodnim sejmom od 3. do 12. aprila bo zagreški velesejem stopil v 50. leto svoje delavnosti kot eden izmed najstarejših sejmov v Evropi. Prvi sejem mednarodnega značaja je bil leta 1909 in odšel je bilo s prekinjavami med prvo in drugo svetovno vojno prirerjenih v Zagrebu 55 mednarodnih sejmov.

široko potrošnja, na mednarodnem sejmu gradbeništvu in opreme za gradbeništvo ter na mednarodni razstavi strokovnih publikacij. Posebni prireditvi bosta tudi V. sejem jugoslovanske obrti in revija sodobnega oblačenja.

nju zagreškega velesejma v zadnjih letih, ko se je v okolici 4500 tujih razstavljalcev iz 30 držav uvrstil med največje sejme na svetu, pričakujejo, da bo tudi v jubilejnim letu njegov pomen v mednarodni trgovinski izmenjavi zelo velik. O tem pričča tudi dejstvo, da bo v času jesenskega sejma med 5. in 20. septembrom v Zagrebu tudi kongres Mednarodne unije seljmov, v kateri je zagreški sejem eden izmed prvih članov in ustanoviteljev.

Udeležbo na spomladanskem velesejmu je prijavilo okoli 500 jugoslovanskih podjetij in razstavljalcev iz 10 držav. Sejem bo kakor vsako leto spomladaj največ namenjen jugoslovanski proizvodnji. Tuji in jugoslovanski razstavljalci bodo pokazali svoje izdelke na treh specializiranih prireditvah v okviru spomladanskega sejma, — na mednarodnem sejmu blaga za

Udeležbo na spomladanskem velesejmu je prijavilo okoli 500 jugoslovanskih podjetij in razstavljalcev iz 10 držav. Sejem bo kakor vsako leto spomladaj največ namenjen jugoslovanski proizvodnji. Tuji in jugoslovanski razstavljalci bodo pokazali svoje izdelke na treh specializiranih prireditvah v okviru spomladanskega sejma, — na mednarodnem sejmu blaga za

Udeležbo na spomladanskem velesejmu je prijavilo okoli 500 jugoslovanskih podjetij in razstavljalcev iz 10 držav. Sejem bo kakor vsako leto spomladaj največ namenjen jugoslovanski proizvodnji. Tuji in jugoslovanski razstavljalci bodo pokazali svoje izdelke na treh specializiranih prireditvah v okviru spomladanskega sejma, — na mednarodnem sejmu blaga za

Skupnost jugoslovanskega elektrogospodarstva

Beograd, 1. marca (Tanjug) Na sestanku upravnega odbora Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva so sklenili, da bodo sodelovali s proizvajalci strojev in elektroindustrije. Tovarne strojev in elektroindustrije se doslej pri izdelovanju svojih proizvodnih planov niso prilagajale potrebam elektrogospodarstva. Zato so zaradi hitrega razvoja elektrogospodarstva nastale razlike med to gospodarsko panogo in proizvajalci opreme. Ze sedaj je občutiti pomanjkanje transformatorjev, čeprav jih izdelujemo tudi pri nas. To sodelovanje je nujno potrebno, ker bodo v prihodnjih letih odprli večje število novih elektrarn.

NOVO MESTO - V propagandni komisiji so tudi zastopniki ostalih družbenih organizacij

NOVO MESTO - V propagandni komisiji so tudi zastopniki ostalih družbenih organizacij. Se naertnejše delo zavira pomanjkanje dobrih snarstov in pomanjkanje prijemov vobče. Komisija se prav zdaj pripravlja na dve veliki akciji, in sicer na partizanski pohod skupno z JLA. Po poti do lenjskih brigad in na zlet Bratislavo in v industrijskih središčih. Poglavitne naloge v letu 1959 bodo nedvomno proslave ob 40. obletnici ZKJ in SKOJ zveznega zleta v Beogradu. Dneva mladosti, zbiranje akcije ter partizanskega pohoda ob zlet okupirane Ljubljane. Komisije odsej ne bodo smele več zastajati za razpisano delavnostjo v društvih (kakor je to na posvetu načelnih predsednikov Partizana Slovenije Mitja Biblič) še več skrbi pa bodo morale posvetiti zlasti valenski delavski in vaški mladini.

KRANJ - V gorenjski metropoli zaradi slabe doplnitve mreže in premajhne razumevanja političnih organizacij

KRANJ - V gorenjski metropoli zaradi slabe doplnitve mreže in premajhne razumevanja političnih organizacij se niso storili dovolj na tem področju. Komisiji sta bila v preminjenju oporo pri dosedanem delu lista »Poletje in »Glas Gor. renjske.

NOVE VRSTE CEMENTA

Tovarna »Partizan« iz Kaštel Sućurca pri Splitu bo začela letos izdelovati več posebnih vrst cementsa kakršnega zahtevajo tuja tržišča. Računajo, da bo prvo leto ta tovarna proizvedla okoli 32.000 ton tovrstnega cementsa.

MARIBOR - V okrajni komisiji za zdaj žal ni dovolj propagandistov iz društvenih vrst in telovadcev

MARIBOR - V okrajni komisiji za zdaj žal ni dovolj propagandistov iz društvenih vrst in telovadcev. Maršičke so za to delo morali zagrabiti tudi tainiki in naeniki. Vse premalo pa so dosej storili za propagandna okena za gaščno zbiranje arhivskega silkovnega gradiva, za dobro vsebino telesovzgojnih akademij, medtem ko so ledno delo (nagovori ob praznikih) izletli v parti-

CELJE - Okrajna komisija se je trdno povezala s celotnim delom partizanskih enot

CELJE - Okrajna komisija se je trdno povezala s celotnim delom partizanskih enot, čeprav nima močne doplnitve mreže. Zlasti dobro je sodelovanje s krajevnim listom »Celjskim ted. nikom«. Komisija namerava v prihodnje se poživiti delo v raznih propagandnih nastopi in tradicionalnih predavanjih, ki so zelo priljubljena med prebivalstvom, zlasti po zaslugi atletista Stanka Lorgerja.

Vzporedno z delom po društvih

Upravni odbor je obveščen, da pripravila skupnost v sodelovanju s sekretariatom za industrijo pri ZIS in drugimi organi izbrpen elaborat o ukrepih za varčevanje v električno energijo. Menijo, da bodo s plansko akcijo dosegli racionalno uporabljanje električne energije posebno v gospodinjstvu.

Upravni odbor je obveščen, da pripravila skupnost v sodelovanju s sekretariatom za industrijo pri ZIS in drugimi organi izbrpen elaborat o ukrepih za varčevanje v električno energijo. Menijo, da bodo s plansko akcijo dosegli racionalno uporabljanje električne energije posebno v gospodinjstvu.

Upravni odbor je obveščen, da pripravila skupnost v sodelovanju s sekretariatom za industrijo pri ZIS in drugimi organi izbrpen elaborat o ukrepih za varčevanje v električno energijo. Menijo, da bodo s plansko akcijo dosegli racionalno uporabljanje električne energije posebno v gospodinjstvu.

PROLETARSKI BORCI TOVARISU TITU

Beograd, 1. marca (Tanjug). Preživeli borci II. proletarske brigade so se ob 17-letnici njene ustanovitve sestali včeraj v Beogradu. Med gosti so bili na tej svečanosti Aleksander Ranković in Jovan Veselinov s soprograma ter bivši komandant in komisar I. proletarske brigade Koča Popović in Mijalko Todorović.

S tega sestanka so poslali tovarisu Titu naslednjo pozdravno brzojavko: »Dragi tovariš Titu! Na dan ustanovitve II. proletarske narodnoosvobodilne udarne brigade, zbrani na svojem vsakotnem sestanku, se preživeli borci brigade, ki si jo Ti ustanovil, spominjajo Partije in svojega vrhovnega komandanta. Ta dan ne bo pozabljen, skupno s Tvojim likom in zastavami Partije živi globoko v srcih vseh borcev. Le-ti so v težkih letih narodnoosvobodilne vojne in ljudske revolucije vsepovedno nesebično opravljala tudi najtežje naloge, ki sta jim jih postavljala Partija in Ti, tovariš Titu. Priče tvojih naporov in slavnih dogodkov so mnogi kraji hudih bojev in velikih zmag v Sandžaku, Dalmaciji, Krajini, Crni gori in Srbiji. Tovariš Titu, borci II. proletarske brigade so tudi danes pod Tvojim vodstvom med prvimi v izgradnji socializma in socialističnih družbenih odnosov pri nas. Tako dajejo svoj skromni delež Partiji in ljudstvu. S posebnim veseljem pričakujejo tudi proslavo 40-letnice KPJ in SKOJ. Z zanimanjem in ponosom smo spremljali Tvojo zgodovinsko pot, pot miru in sodelovanja med narodi, ki je odjeknila po vsem svetu. Ponosni smo, da je stopila naša država pod Tvoju vodstvom in po Tvojih osebnih zaslugah v vrsto najbolj aktivnih držav v borbi za mir in mednarodno sodelovanje, v borbi za ostvartitev te večne težnje miroljubnega in progresivnega šlovestva. Ponosni smo na rezultate Tvoje poti in skupno s milijoni naših državljanov radostno in teško pričakujemo Tvoj povratek v domovino.«

Enote II. proletarske brigade so slovesno proslavile njeno 17-letnico. Na svečanosti je govoril vojakom in oficirjem generalpodpolkovnik Ratko Sofijanič, prvi komandant te brigade, o prehojeni herojski poti II. proletarske brigade, ki je od 1. marca 1942 do konca vojne sodelovala prav v vseh važnih bojih narodnoosvobodilne vojske z okupatorjem. Za tem so brigadi predali Red narodnega heroja, s katerim jo je odlikoval predsednik republike tovariš Tito ob 15-letnici bojev na Sutjeski.

Prve brigade so začele delati

Niš, 1. marca (Tanjug) Po trimesečnem presledku bodo začele jutri mladinske delovne brigade pripravljati dela na trasi avtomobilske ceste med Paratincem in Nišem. Svečan začetak del pa bo 1. aprila, ko bo v Nišu proslava dneva mladinskih delovnih brigad. Do takrat bo sodelovalo pri pripravah delih 1200 mladincev in mladink. Letos bo sodelovalo pri graditvi avtomobilske ceste 9 izmen mladinskih brigad. Na odseku skozi Srbijo bo delalo nad 25.000 kmečkih mladincev in mladink ter 18.000 dijakov in študentov. Na odseku od Paratince do Niša bo sodelovalo 43.920 graditeliev, na odseku Negotin — Demir Kaplja okrog 7.000.

Glavni štab mladinskih delovnih brigad je izvršil že vse priprave za letošnja dela. Za brigadirje je pripravljen zelo bogat kulturno-zabavni in umetniški program. Med drugim bodo gostovali v mladinskih naseljih Jugoslovanskega dramskega gledališča, Beograjsko dramsko gledališče ter vrsta drugih poklicnih in amaterskih gledališč ter kulturno-umetniških društev in skupin iz Srbije. Zelo pogosto bodo na trasi tudi razna športna tekmovanja.

Udeleženci občnega zbora so sprejeli dopolnjeni program dela republiškega odbora za letošnje, iz katerega povzemamo nekatere poglavitne misli. Treba bo nadaljevati akcijo za dosledno uvajanje sistema nagrajevanja po enoti proizvoda na kmetijskih posestvih in zadrugah ter dokončno proučiti sistem premiranja na poslovnih zvezah. Sindikalne organizacije naj še naprej podpirajo delovanje organov delavskega samoupravljanja ter posvetijo posebno skrb obratnim delavskim svetom. Z vsemi silami bo treba podpreti izobraževanje in poskrbeti za to, da se bo čim več sredstev gospodarskih organizacij vlagalo za dvig življenjskega standarda.

Leto 1957 je bilo pomembno za zunanjetrgovinsko razstavo Jugoslavije z ZDA zaradi velikega povečanja izvoza za približno 22% v primerjavi s prejšnjim letom, s čemer je bil dosežen znesek 33.407 milijonov dolarjev, kakor tudi zaradi rekordnega uvoza v znesku 173.734 milijonov dolarjev, v katerem so imele pretežno vlogo dobave kmetijskih presežkov na dolgoročni kredit. Znatni napredek jugoslovanskega izvoza v ZDA, ki je napovedoval še ugodnejše rezultate v letu 1958, pa je bil ustavljen z recesijo, ki je nastala v tej dobi. Čeprav je bil skupni jugoslovanski izvoz glede na potrošniško moč tega velikega trga majhnega obsega, je recesija v ZDA prizadela tudi jugoslovanski izvoz zaradi njegove strukture, zlasti pa izvoz barvstih kovin in kmetijskih pridelkov, izdelkov črne metalurgije in ferolegur. Oslabitev konjunktura je negativno vplivala na konkretni jugoslovanski izvoz z dveh vidikov. In sicer z zmanjšanjem obsega prodaje raznega blaga, še bolj pa s pomembnim padcem nekaterih proizvodov, ki so pomembni najvažnejše postavke izvoza v ZDA. Omeniti je treba tudi uvedbo uvoznih kvot za svinec in cink, kar se bo v polnem obsegu občutilo šele v letu 1959. Skupen vpliv teh cimiteljev ce-

Trgovinska izmenjava z ZDA

delke. Pri končnih proizvodih, ki jih je približno polovica celotnega izvoza, ima največjo postavko izvoz svinca s 34.093 mt (l. 1957 — 35.261) v vrednosti 7353 milijonov dolarjev (l. 1957 — 10.373). Izvoz polidelkov iz barvstih kovin, kakor pločevina, cevi, bakrene palice, bakrene zlitine, aluminij in cink, se je povečal v primerjavi s letom 1957 za dvakrat in pol na 1613 milijonov dolarjev. Po poizkusnih dobavah v prejšnjih letih in prilagoditvi kakovosti zahtevam trga so bile dosežene visoke kakovostne dobave, ki popolnoma zadovoljujejo povpraševanje in se v letu 1959 pričakuje znatno večja prodaja ter proizvodov nove jugoslovanske industrije. Razen svinca smo izvažali tudi surovi aluminij, elektrolitični cink, antimon regulus, bismut itd., medtem ko je živo srebro izostalo v izvozu zaradi ugodnejših cen na evropskih trgih.

Tudi lani je imel važno postavko izvoz žebeljev s 7376 tonami, nadalje jeklenih vijakov, medtem ko se je zmanjšal izvoz brezvišnih cevi glede na prejšnje leto. Feromangan in ferro-

se je vrednost izvoženega tobaka skoraj izenačila z vrednostjo svinca. Izvozne količine tobaka in vrednost pomenijo rekord v dosedanji trgovini z ZDA. Med živili ima še nadalje največjo postavko hmelj s 1937 milijoni dolarjev (l. 1957 — 1746) in se je izvoz znatno povečal po količini, vrednost pa se je zmanjšala zaradi padca cen na trgu. Povečal se je tudi izvoz sadnih sokov, kakor tudi rezancev sladkorne pese, medtem ko je nazadov izvoz drugih živilskih predmetov, kakor so ribje konzerve, rdeča paprika in gobe. Ovirji sir, suhe višnje in korenine cikorie so ostale na višini iz prejšnjega leta. Velika je škoda, da se še vedno ni začel izvoz mesnih konzerv v ZDA zaradi zavlačevanja končnega pristanka pristojnih oblasti. Glede na izredne uspehe, ki jih je izvoz jugoslovanskih mesnih konzerv dosegel na drugih trgih, zlasti v Vel. Britaniji, ni nabežnega dvoma, da bodo ti kakovostni jugoslovanski izdelki kmalu osvojili tudi trg v ZDA in tako znatno pripomogli k povečanju izvoza in dotoka dolarjev v Jugoslavijo.

Kar se tiče surovin, je treba omeniti znaten padec izvoza sintermagnezita od 26.000 na 17.000 ton, kar je v direktni zvezi z nazadovanjem zaposlenosti v jeklarnah ZDA, nadalje be-ita, čresla, medtem ko se je povečal izvoz azbestne moke, kostne moke, perla in zlasti kadijule, ki je dosegel vrednost približno 400.000 dolarjev (l. 1957 — 300.000).

Volilne konference ZK v Srbiji

Beograd, 1. marca (Tanjug) Volilne konference ZK Srbije so bile danes v nad 80 občinah in večjih podjetjih, ki imajo nad 100 članov ZK. V Srbiji je bilo doslej okrog 300 volilnih konferenc, na katerih so izvolili delegate za IV. kongres ZK Srbije, ki bo 12. maja letos. Do polovice prihodnjega meseca bo treba sklicati še okrog 120 takih konferenc.

Na občinski konferenci ZK občine Rakovica, ki je bila danes v tovarni »21. maj« v Kneževcu so razpravljali o proizvodnih rezultatih podjetij v občini. Te konference se je udeležil tudi član CK ZKJ Miloš Minić in med drugim poudaril naloge komunistov pri nadaljnjem razvoju samoupravljanja ter izboljšanju družbenega standarda. V zvezi s tem je govoril Minić o pomenu doseženih uspehov v našem družbeno-ekonomskem razvoju.

NOVA LADJA ZA INOZEMSKEGA LASTNIKA

Reka, 1. marca (Tanjug). Grški ladijski lastnik in so-lastnik londonskega podjetja »Phocian Ship Agency« je prevzel danes v ladjedelnici »3. maj« na Reki ladjo »Master Dascalos«.

Ladja ima 13.000 brt, motorje po 5600 konjskih sil in plove z brzino 14 milj na uro. Ima tudi sodobne navigacijske naprave. »Master Dascalos« je četrti plovena enota, ki jo je ladjedelnica »3. maj« izdelala za to podjetje.

Trebanjski spektrum

Gledališče. PD Josip Jurčič,

Za proslavo 10. obletnice - svečana trideseta premiera

Praznik cvetočih češenj

Osebe:

Benzo, voški učitelj	Janez Gartner	Klabund. Drama v štirih slikah.
Iononi, njegova žena	Julka Gartnerova	Prosto po Takeda izumu
Matsuo, cesarski namestnik	Marijan Zupancič	Ples: M. Pepelnjak - A. Mikec
Chiyo, njegova žena	Mimi Poljanškova	Glasbena spremljava - Slavka Skalarieva
Kotaro-Komachi, njuna	Rezka Redkova	Kostumi: Prosvetni servis Ljubljana
Gemba, samuraj	Jože Uhan	Asistent režije: Zvonimir Skalar
Kwan, mikadov sin	Zvonimir Skalar	Masker: Tončka Fajdigo
Prvi stavec	Franci Grizor	Razsvetljava: Peter Trinko
Drugi stavec	Marijan Zupancič	Scena in režija: Janez Gartner
Tretji stavec	Jože Uhan	
Keiko	Franci Slik	
Koim	Ivan Rogelj	
Toba	Lojze Kos	
Wusa	Janko Bukovec	
Jora	Anica Mikčeva	
Sen	Draga Mežnaršičeva	
Hokano	Juli Konečnik	
Sugi	Marijka Dularjeva	

Sadelujeta Rafael Kostanjevec in Cveto Miklar.

O b Tementci je kraj, ki se ga vsak drugače spominja. V Trebnjem so partizanski, cankarjevi in še mnogi drugi. Prišli so brigadirji. Trebnje pomeni komu dojenjski pastel, drugemu kader, sneman z nasprotnega brega. Ves dan sem se pretikala med Trebanjci. Od vsega, kar so mi rekli, zaupam delček trebanjske vsakdanjosti. Ni spomin, ne kader, sneman z drugega brega.

V desetih letih tri nedelje prost

To je zgodba zase. V njej spoznamo Miloša Bizjaka, upravnika, blagajnika in knjigovodja trebanjskega kina. Od prvega februarja 1949 do sončnega februarja letos je, resda iz nič, ustvaril kino. Lahko se pohvali z brezhibno aparaturo, gramofonom, mikrofonom z Iskrinim ojačevalcem.

Kino v Trebnjem ima predstave le ob sobotah zvečer. V

Za deseto obletnico gledališča v Trebnjem je pripravil svečano premiero Klabundove drame »Praznik cvetočih češenj« Janez Gartner, režiser, scenarist in igralec-amater

nedeljo so tri, včasih samo dve, zgodil se, da ne more biti nobene. Takrat, ko je v dvorani predstava domače gledališke skupine.

Upravnik Bizjak je usposobljen štiri mlade operaterje. Osebo je vodil dela pri adaptaciji in prezidavi dvorane, ki je bila nekdanji bolnišnični prostor kot dvorana. Zdaj se ponaša z dvignjenim auditorijem s 160 fotelji in 180 stoli.

Junija 1951 je dobila uprava (torej tovariš Bizjak sam), obvestilo, da čaka na trebanjski postaji važen stolov. Darilo ljubljanske direkcije. Priznanje, presenečenje, dogodek dneva. Za Trebnje, kjer se čna spreha monotono.

V vseh desetih letih je imel kino le enkrat izgubo. Bil je 1957. leta in izguba je nanesla 29.000 dinarjev. Pozneje jo je kerl občinski odbor. Izguba je nastala le zaradi novih dajatev.

Kino uprizarja matineje za šolsko mladino. Lani so ga zasuli brigadirji, letos je spet samo krajevni kino ob stari bjalni magistratu. Toda namesto filmov slabše kvalitete, ki so jih vrteli 1949. leta, gledajo domačini zdaj tudi vrhunske filmske dosežke.

»Izbram kar najboljšo,« pravi tovariš Bizjak. In se odpravlja iz občine, kjer je v službi, proti poslopju Prosvetnega doma za ovinkom, da mi pokaže »upravo«. Tu je spravljeno premoženje malega kino-podjetja, ki mu je bil inicijator in mu je zdaj vse hkrati: upravnik, knjigovodja...

»Seveda igra finančno stanje pomembno vlogo,« prida. »Zato kdaj vrtim tudi kavbojke (in kako navdušeno jih sprejmejo mladji), pa kakšnega »Grofa Monte Crista« in tudi tarzanladi. Kaj morem. Vesel sem, ko pridejo potem na vrsto moderni psihološki filmi in naši jugoslovanski nagradjeni in veliki filmi vseh dob. Če sem pravilčen: največ obiska imajo seveda kavbojke in kar sem že omenil, Trebanjci še niso pozabili »Dame s kamelijami«, »Ane Karenine«, »Vesne I in II«, mehliškega filma »En dan življenja«. Vam to kaj pove? Z »Vesno« filmom in direkcijsko »Croatia filma« v Zagrebu imam najbolj-

še poslovne zveze. Toda kino mi pomeni veliko več kot posel.

V desetih letih ga je tri nedelje ni odprl. In še tistih treh nedelj ni porabil zase.

Štiri police za tsoč sedem sto knjig

Jožica Zlobčeva, dekle sedemnajstih let, dijalkinja in let, novomeškega učiteljskega, ležala zaradi gripe, ko sem prišla. Niso še dolgo kraljevale besede, pa sem razumela: to dekle je sprejelo nase knjižničarstvo.

Naši ljudje si sposojajo Kranj-

V garderobi trebanjske gledališke skupine, preden so vžgali odrske luči

delo z veseljo mislilo in zavestjo, da bo tako kar najbližje svetu, o katerem ustvarjalci toliko vedo, čna pa ga šele sprejemo v oprte dlani. Z njo je v trebanjski knjižnici, v katero pridete le ob nedeljah, še študentka kemlje. Toda njena pomoč ni stalna. Studij je zahteven.

Enkrat v zadnjih treh letih so Jožico nagradili. Vse drugo je delo z odmevom, ki ga poznajo le najbolj požrtvovalni. To je odmev hvaležnosti preprostih bralcev.

Knjižnico obklesujejo veliko bolj kmetje iz okolice kot pa namščenci iz Trebnjega. Prihajajo dijaki, gospodinja.

Stalno so naročeni na zbirke »Prešernove družbe« in »Mladinske knjige«. Druge knjige prihajajo priložnostno — ko je denar, ko pride v Trebnje zastopnik Cankarjeve založbe ali Državne založbe. Nekaj knjig kupijo v domači knjižarni. Veliko so jih darovali ljudje, ko so 1948. leta imenovali knjižnico za del prosvetnega društva »Josip Jurčič«.

V treh letih je dobila Jožica Zlobčeva zanj, za knjižnico, 70.000 din. Letos še ni kupila nobene nove knjige. Občinske postavke za prosveto so borne. Druge pa se denar ne ponuja.

»Šla sem na večer slovenskih književnikov, ki je bil zadnji pri nas,« je pravila mlada učiteljska (dopolnjevala jo je mama, ki bi jo skoraj prej postavila v sredo vseh malih kulturnih dogodkov kot pa za študentko), »da bi videla, kako sprejemajo naši ljudje živo besedo ustvarjalcev. Sprejeli so jo navdušeno. Toda med poslušalci, ki so napolnili dvorano, je bilo tako malo mojih stalnih »odjemalcev«. Le zakaj? Naši ljudje si sposojajo Kranj-

ca, Tavčarja, Kersnika, Jurčiča in Potrčev roman »Na kmetih«. Pesniške zbirke (razen izjem) ne gredo v promet. Karla Maya bi morala lmeti sto zvezkov Navdušeno so brah Balzaca Tolstoja bero redko. Puskino »Stotnikovo hčer« pa nekateri. Za moderno literaturo ni pravega posluha — ne sredstev. Verjamete da težko govorim o izboru, če ga ni? Imam štiri police za 1700 knjig, med katerimi je največ starih...

Odrske luči

Trebnje ima gledališče. Igralska skupina deluje v okviru društva »Josip Jurčič«. Praznik je deseto leto uspehov, napetost in velikih trenutkov, ko se vžgo odrske luči. Gledala sem predstavo Klabundove drame »Praznik cvetočih češenj«. Godi se v heroični dobi v letu 902 na Japonskem. Je Klabundova: vsa subtilna, humana, daleč od vsakdanjih namer. Navsezadnje ni važno, ali je v Trebnjem dobila svoj barviti spektrum. Najprej je pomembno nekaj: da so v Trebnjem vsemu navkljub igrali Klabunda, ga hoteli odigrati. Med nastopajočimi je veliko takih, ki vstajajo ob treh, da se z vlakom pripeljejo v Ljubljano, od koder se vračajo zvečer, da so potem do pozne noči na vajah. Tri mesece, trikrat tedensko in še večkrat. Gledališnik-inicijator je Janez Gartner, jurist, režiser, scenarist, igralec. Za njim je deset let dela, ob katerem ostajam brez besed. Mislim na 148 predstav, 22 zrežiranih iger, 26 odigranih vlog, štiri dramatizacije. In zraven še služba v Novem mestu — do poznega popoldneva. Po stenah dnevnice so bile vsaj diplomne slike iz predstave. Repertoar trebanjskega gledališča me je presenetil. Ne vem kako so odigrali Brechta Goldonija Ogrizoviča, Linharta — toda igrali so jih. Dodal mladinske igre. Seveda se kakšna burka, a res ob robu. Ne vem, kako so ustvarili kulise, odkod so špali moči za delo, ko je bilo tako malo stvarne pomoči, denarja, vsakršnih sredstev? Toda igrajo in imajo gledališče. In občinstvo.

-mgh-

Na odru sta mlada Kotaro-Komachi in Kwan, mikadov sin. Vse vloge so odigrali domačini-amaterji

v kinu NAM KAŽEJO

NAJHITREJŠI STRELEC ZMAJUJE

Westerni »Najhitrejši strelec zmaguje« res ne moremo postaviti v sam kvalitetni vrh svoje zvrsti. Vsekakor pa je njegovo mesto v skupini, kjer se zbirajo zanimivi, resno zasnovani filmi, ki poskušajo standardne poteze klasičnega westerna obogatiti z novimi psihološkimi.

Tak je film o najhitrejšem strelec in tak je tudi junak sam. Za povprečje kaj nenavaden lik, ki ga igralo oblikuje Glenn Ford, bi lahko uvrstili med uspešne naslednje klasičnega Shana. Čeprav v bistvu še vedno idealiziran junak, se zanimivo približuje zanikanju te pretirane idealizacije, povprečnosti, vsakdanjosti. S tem razbija dramaturško mitološko westernov in se od romantike nagiba k realnosti verjetnosti. V tolmačenju tega, ne sicer novega, a redkega pojmovanja junaka je pokazal Glenn Ford s prikrito živostjo in občutljivostjo zanimivo skalo igralskih izraznih sredstev.

Novo režijske poteze, ki so film uspešno odmaknile od zgodbe dogodkov v zgodbo značajev, je pokazal Russel Rouse. V razvednotenju klasičnih norm westerna je segel najdaleje (in najboljše) v končni poanči, ki je rahla satira na obvezni »happy end«. Manj izrazit je bil v psihološki gradaciji prizora v cerkvi, ki pa je že v scenariju zamišljen blede, brez utemeljitve napeto in razvečeno. Kljub temu in še nekaterim drugim pomanjkljivostim pa film »Najhitrejši strelec zmaguje« lahko uvrstimo med zanimiva in kvalitetna dela. S.G.

9. številka »FILMSKE KULTURE«

Za s prvimi številkami se je jugoslovanski časopis za filmska vprašanja »Filmska kultura« uvrstil na ugledno mesto v našem serioznem filmskem tisku. To mesto utrjuje tudi najnovejši zvezek časopisa. Poleg številnih domačih filmskih delavcev in teoretikov si je uredništvo pridobilo tudi sodelovalne uglednih inozemskih filmskih publicistov. V tej številki n. pr. seznanja jugoslovanske bralce z najboljšimi lankoletnimi rezultati francoske filmske proizvodnje Georges Saoud.

Na uvodnem mestu se Vjekoslav Kaleb spominja 40-letnice KPJ. Preostale strani so namenjene obravnavanju raznih teoretičnih filmskih vprašanj, kritiki novih domačih filmov, informacijam o domačem in tujem filmskem delu, veliko pozornosti pa je posvečeno vprašanju filmske vzgoje gledalcev. Profesor Slavko Vorkapić nadaljuje svoje Beležke o filmski obrti z razlago principov induciranih gibov. Zanimivo temo pravnice obravnava nepravilne igralske sasedbe v domačih

filmih je v svojem članku »Razdelitev vlog« načel Milutin Čolić. O novih smereh in stilih risanega filma piše Fadil Hadžić in se obširneje zaustavlja pri Aleksandru Aleksejevu. Rudolf Sremac poroča o IV. mednarodnem festivalu kratkometražnega filma v Toursu. V zgodovino naše filmske publicistike se vrača prispevek »Film in kultura«, ponatis eseja Bratka Krefeta iz revije »Ars 37«. V zgodovino se vrača tudi scenarij kratkega filma »Kamera številka 30« o prvem filmskem snemalcu na Balkanu Miltonu Manakiju, ki ga ilustrirajo originalni Manakijevi posnetki iz začetka našega stoletja. Kritično oceno so v tej številki dobili domači oziroma koprodukcijski filmi »Miss Stone«, »Aleksa Dundić«, »Tri korake v prazno«, »Gospa ministrica« in »Kala«. S problemi filmske vzgoje se ukvarjata prispevka Franceta Brekna »Kako nastaja film« (sedma ura filma — učenega predmeta) in Gaja Peleša »Film na delavski univerzi« (Loša Pijade v Zagrebu).

S POTI PO SKANDINAVIJI

Na večernem brzovlaku Stockholm — Narvik sem dobil udoben sedež ob oknu. Sicer so bili vsi sedeži zelo udobni, pogled skozi okno pa tako ni nudil nikakega razpleta po pokrajini zaradi dolge januarske zimske noči, ki traja na skandinavskem severu do dvajset ur. Oddelki v drugem razredu se prav malo razlikujejo od prostorov v prvem razredu. Nič se na postajah ne preriva, kajti za vse je v vlakih dovolj prostora. Neverjetno mirno si vsakdo brez kakršnegakoli hrupa najde sedež, ki mu ugaja. Na dolgih vožnjah se ljudje kratkočasijo s knjigami, revijami in časopisi, s katerimi se švedski potnik temeljito oskrbi, ko odrine na pot. Takoj, ko se premakne vlak, se vsakdo brez izjeme zatopi v branje. Pozornost vzbudi kvečjemu tisti, ki med vožnjo kar tjavdan gleda okoli sebe in postaja nestrpen zaradi vožnje. Najrazličnejšo ceno zabavno čtivo je mogoče kupiti v vsakem kiosku na postajnih peronih. Povsod v vlakih tišina, kajti malokdo sklepa poznanstvo s stučajnim sosedom in se zaplete z njim v pogovor. Le sprevednik, ki pravočasno napoveduje vsako naslednjo postajo, prekinja tišino. Potniki s pravo stoično mirnostjo spuščajajo vagone brez preriva-

vanja in pretirane naglice. Ponoči pa si vsakdo najde primeren prostor in se brez predhodkov zleknje po dolgem in poprepek. Ko se je sredi naslednjega dopoldneva začelo svitati, smo bili že daleč na severu od Stockholma, toda še vedno kakih tri sto, štiri sto kilometrov od severnega polarnika. Medtem se je izmenjalo že nič koliko sopotnikov. Kdor nima res nujnih opravkov, ne potuje na sever sredi zime, najmanj pa iz turističnih razlogov. V Stockholmu so se mi moji švedski znanci vleče na Laponsko, kamor njih ne zanese pot niti v času

brohotne navete, bi se prelevil v pravcatega Laponca, kakršnega dandanes poznajo samo še v folklornem Nordijskem muzeju v stockholm-skem Skansenu. Značilna gozdna pokrajina na Norrlanda, ki jo prekinjajo številna jezera in reke z brzicami, je bila pod ledom in visoko snežno odejo. Nепрегledni iglasti gozdovi, vodna

borovca se je vedno bolj umikala brezi, ki daje Laponski s svojimi jesenskimi barvami najbolj očarljivo podobo. Tu in tam so se pojavili tudi otoki tundre. Ko smo se vozili mimo postaje Polcirkeln, je lokomotiva z daljšim piskom opozarila, da prečkamo severni polarnik. Na ta vzporednik, ki je razen ekvatorja ter obeh povratnikov in polov najpo-

se dandanes Laponci oblačijo v svojo značilno pisano nošo samo še v prazničnih dneh. Njihove živomodre obleke z rdečimi in rumenimi nasitki požuljajo enolično podobo bele zimske pokrajine. Kiruna sprejme tujca z dobrodoščico, ki ga pozdravlja s slavalovka pri železniški postaji. To svetovno znano mesto železa leži skoraj že ob

nika. Sploh so uravnane površine gora, ki jih imenujejo Norvežani fjeldi, švedi pa pa fjälli, značilna oblika starega

skandinavskega gorovja. Si herni trušče zamre v neskončni arktični zimski tišini, ki obdaja to smotno zgrajeno rudarsko naselbino z njeno vzorno komunalno ureditvijo. Osemnajst kilometrov od Kirune proti vzhodu je laponsko zimovališče Jukkasjärvi,

polnočnega sonca v prvi polovici poletja, ko ima tudi polarna pokrajina svojstveno mlakost. Nekaj jugoslovanski inženir, ki se je prav tedaj vrnil iz Kiruna, mi je svetoval, naj si zaradi hudega mraza nabavim kužuhovinasto kučnico. Če bi upošteval vse do-

energija deročih rek in kvalitetna železna ruda so največja bogastva Severa, ki dobiva vedno večji gospodarski pomen. Kljub temu pa biva na tem ozemlju, ki je po površini večji od Jugoslavije, komaj osemna švedskega prebivalstva. Gospodarski razvoj in visok življenjski standard tučidi ne moreta povsem nadomestiti nešččnosti, ki jih prinašajo ostre arktične zime in polarne noči. Blížili smo se polarnemu krogu. Redki gozd severnega

membnještvi v geografski širini, je opozorila tudi velika tabla z napisom »Geografska Polcirkeln« v več svetovnih jezikih. V Gälltvari sta vstopila v oddelek dva Laponca z dolgoolakimi psi. V noči sta se razlikovala od Švedov le po kožuhovalnih čevljih in rokavicah, preko ramen pa sta imela ovite svežnje vrvi, ki jim služijo za laso. Tudi bolj poudarjene linice nujnih obrazov so izdajale pravo arktično poreklo. Sicer pa

68. vzporedniku in je nekaj manj kot 1500 km oddaljeno od Stockholma, od Nordkapa — najsevernejše točke Evrope — pa samo okoli 400 km. Na polni vzpetini se je v zadnjih desetletjih razvil veliko naselje. Ozemlje mestne komunne obsega po površini tri četrtine Slovenije, vseh prebivalcev pa ima nekaj nad 25.000. Najbolj zanimiv objekt so nezdolno dnevni kopl železne rude na markantnem uravnem hribu ob zahodnem bregu jezera, ki deli mesto od rud-

ki se s svojimi raztresenimi, rdečo pobarvanimi hiščami in cerkvico na koncu vsaj skoro ne razlikuje od švedskih naselbin. V Jukkasjärvi je tudi ena izmed desetih laponskih osnovnih šol na švedskem. Prilagojena je nomadskemu načinu življenja Laponcev, ki v poletni dobi potujejo daleč okoli, ko iščejo primerno pašo za svoje črede jelenov. Navdušenega etnografa bi zimovališče razočaralo. Zasedil ne bi nikakih izrazitih posebnosti, ker se tudi laponski nomadizem vse bolj prilagaja utripu modernega gospodarskega mehanizma. Mali laponski šolarji na smučeh in saneh so se prav tako preerno razposajeni podili po snegu, kot njihovi vrstniki na jugu, čeprav je toplomer kazal nič manj kot 30 stopinj pod ničlo.

»Kaj vas je napotilo semkaj prav sredi zime?« je zanimalo nekega domačina. »Prišli bi junija ali julija, ko je polnočno sonce. Takrat je tu vse polno turistov.« Klub temu mi ni bilo žal. Tudi prava polarna zima ima svoje privlačnosti, ki slučajnemu obiskovalcu znova in znova razkrijujo, da ima pojem zemljepisne širine zelo globok smisel. BORIS LIPUŽIČ

TRINAJST LET POZNEJE

Dosedanja prizadevanja prebivalcev črnomaljske občine za napredek so dala lepe rezultate

Ko so v črnomaljski občini nedavno praznovali svoj občinski praznik v spomin na prvo zasedanje SNOS, so pregledali tudi uspehe, ki so jih dosegli v letih po osvoboditvi. Čeprav je doba dobrih 13 let kratka, da je bila toliko dolga, da je vtisnila Belj krajini močan pečat novega življenja, sprostita ustvarjalne sile in ustvarila pogoje za splošen družbeni napredek.

Obnovljenim objektom so se v letih pridružitvi novi, zlasti industrijski. Teh pred vojno v Belj krajini ni bilo. V Beli krajini je bilo pred vojno v delovnih odnosih le 500 ljudi, danes pa jih je nad 2.700 samo v črnomaljski občini. Na srednjih in višjih šolah je bilo pred vojno iz Bele krajine le 25 dijakov in študentov, danes pa jih je 910, od tega 149 na višjih šolah. Pred vojno so bile elektrificirane le 3 vasi, sedaj pa so v teku priprave za elektrifikacijo poslednjih 13 naselij, od katerih jih je v črnomaljski občini deset. Za industrijo in kmetijstvo v obeh občinah je bilo po vojni porabljenih nad dve milijardi dinarjev investicij, za ostale, zlasti komunalne in prosvetne investicije pa tudi nad milijardo dinarjev.

Sadovj trinajstletnega dela pri odpravljanju posledic vojne in gospodarske zaostalosti so torej veliki. Seveda pa v tem kratkem času ni bilo mogoče odpraviti razlike med krajem z razvitem gospodarstvom in zaostalim Belo krajino, ki jo je vojno razdejalo še poveča. Zato so osnove višjega standarda ljudi, o katerem se začnejo čase toliko razpravljati, bistveno drugačne v Belj krajini kot v krajih z razvitem gospodarstvom.

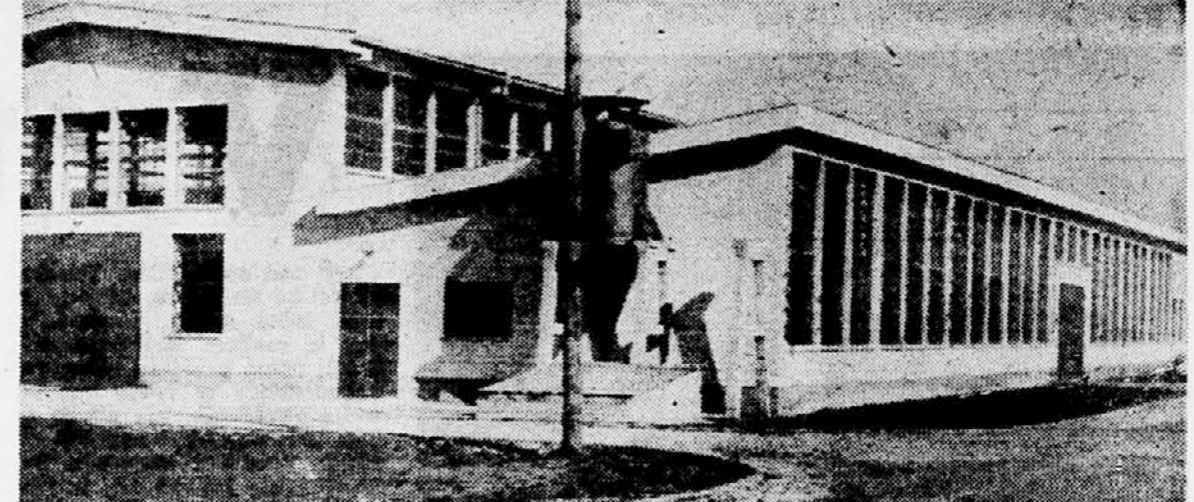
Tako je za rudarje v Kanizariči važna postavka standarda mehanizacija rudnika, ki je v teku. Potem bodo dali več pre-

nadaljnih 16.000 ton premoga. Vsa sredstva moramo dati za povečanje proizvodnje, ker samo v tem vidimo višji standard nas vseh. Hkrati moramo pa tudi reševati stanovanjsko vprašanje, nekaj z lastnimi, nekaj z izposojenimi sredstvi.

V Beltu, »Lani smo znatno preseglj letni plan. Za naprej imamo mnogo več naročil, kot jih zmoremo. Z razmeroma majhnimi investicijami skozi daljše obdobje lahko povečamo proizvodnjo litarne za skoraj petkrat, ne da bi bistveno povečali število zaposlenih. Opremo za strojni oddelek bomo skušali nabaviti postopoma z lastnimi sredstvi. Ko dokončamo še te investicije, bomo laže odplačevali posojila in bo ostalo precej več sredstev za standard. Zdj gre skoraj vse za odplačevanje investicijskega posojila.

V čevljarskem podjetju »Planina«: »Z investicijami po projektu, ki je na reviziji, bomo lahko povečali vrednost proizvodnje od 22 na vsaj 110 milijonov letno, dohodek od 8 na 31 milijonov, storilnost pa vsaj za 100 odstotkov. Če ostanemo še naprej v dosedanjih pogojih, je nevarnost, da podjetje preneha obstojati.

Podobne razprave in obravnavanja načrtov bi lahko siširali tudi drugod. V obratu industrije elektrizacije na Vrtači pri Semeču pravijo, da bodo razširili proizvodnjo s pomočjo centralnega podjetja. V opekarni Kanizariča se ukvarjajo z načrti, kako bi odpravili uvoz žrne opeke v Belo krajino, kjer je primerne glinve več kot dovolj, čisto zraven pa je tudi premo-govnik. Mnogo je razprav o povečanju obrti. Obrtnih uslug primanjkuje, delovne sile pa je zlasti v oddaljenih vaseh še

Železovarna v Črnomlju

Od blizu in daleč

Šmarjeta

Na pobudo političnih organizacij bodo letos v Šmarjeti pri Novem mestu počastili zgodovinsko obletnico Komunistične partije in SKOJ s številnimi prireditvami. Med drugim bodo vzdicali in odkrili spominsko ploščo v Zalovčah na hiši, kjer je bila med vojno terenska kurrirska postaja in sedež političnih organizacij. Prav tako bodo odkrili spominsko ploščo v Selih pri Šmarjeti, kjer je bila med vojno partizanska bolnišnica.

Sedaj se vse organizacije v Šmarjeti skrbno pripravljajo na 8. marec, katerega pravo, da bodo proslavljali prav tako množično kot lani.

Ribnica

Občinski zbor občinske gasilske zveze v Ribnici, ki so se ga udeležili zastopniki vseh gasilskih društev v občini, je pokazal, da so gasilske organizacije lani uspešno delovale. Društva imajo še vedno precej zlasti finančnih težav. Ob pomoči državnega zavarovalnega zavoda, posameznih kolektivov in drugih pa jim je lani le uspešno znatno izpolniti pomanjkljivo

Kranj

Te dni je bil v Kranju ustanovni občni zbor Društva izumiteljev, novatorjev in racionalizatorjev. Po referatu zastopnika združenja inčiativnega LRS in poročilu izdativnega odbora, se je razvila živahna razprava, ki je dala novemu društvu vrsto smernic za delo. Vsekakor bo imelo novostajno društvo mnogo dela, saj bo lahko precej storilo za napredek novatorstva in racionalizatorstva na Gorenjskem in tako prispevalo svoj delež k hitrejšemu gospodarskemu napredku posameznih podjetij.

Jezerško

Turistično društvo na Jezerškem je lani precej storilo za napredek turizma. Med drugim je priredilo šest kvalitetnih kulturnih prireditev, izmed katerih naj omenimo zlasti originalni »ovčarski ples«. Do letošnje sezone pa bodo uredili lastno informacijsko pisarno. Članom društva so oskrbeli investicijski kredit, tako da so si le-ti lahko uredili turistične sobe. V prihodnje namerava društvo urediti naravno jezero, izdati krajevni prospekt, uvesti stalno recepcijsko službo ter zgraditi nove klopi. Nasploh bodo stremeli za tem, da bodo pripravili gostom vse tisto, kar so doslej še poгрešali.

Vojnik

Perspektivni načrt vojniške kmetijske zadruge je precej obsežen. Tako nameravajo do l. 1961 meliorirati okrog 70 ha površin v Arčlinu in na Ivenškem polju, ki ne dajejo sedaj skoraj nobenih pridelkov. Znato bodo razširili tudi hmeljske nasade. V višinskih področjih, kjer je strojna obdelava nemogoča, bodo že letošnji posejali 15 ha površin z lanom, ki je najbolj rentabilna kultura za tamkajšnje kraje. Vso pozornost bodo posvetili tudi napredku živinoreje. Že lani so nabavili precej ro-

Mežica

DPD »Svoboda« v Mežici je letos sicer nekoliko pozno pripravila Prešernovo akademijo, vendar je razveselila ugovarjence, da je bila le-ta po daljšem presledku na lepi vidišini. Vsi, ki so sodelovali na akademiji, zlasti pa pevski zbor »Svobode«, ki je po daljšem presledku prvič nastopil, zaslužijo za svoja prizadevanja vse priznanje.

Smrt dolenskih vinogradnikov

V Dolenskih Toplicah je umrl nagle smrti daleč naokoli znani dolenski vinogradnik in napredni kmet Jožef Trnava, star 82 let. V njegovih mladih letih se je posvetil kmetijstvu in vinogradništvu. Posebno veselje je imel z vinogradom. Med NOB je bil aktivni, zato so ga l. 1942 z drugimi »opličan« vred internirali v Radovljico. Vendar je tudi v internaciji deloval v protifašistični organizaciji. Ko se je vrnil po kapitulaciji Italije v domovino, se je ponovno uvrstil med aktiviste in kmalu postal invalid. Klub rahlju zdravju je posvečal do prezgodnje smrti mnogo skrbi pravilni negi vinogradov. Naj mu bo lahka domača zemlja.

Radovljica

V Radovljici je bila v teatru zvečer v dvorani kina svečana proslava obletnice smrti dr. Franceta Prešernega. Na tej proslavi so sodelovali orkester »Svobode« iz Lesc, orkester kulturno prosvetnega društva »Anton Tomaž Linhart« iz Radovljice, mladi harmonikarji in deklamator Miran Kenda, ki je povezoval tudi točke sporeda z izredno uspešnimi komentarji. Tako so prisotni bili vse od kratkega govora o Prešernovem pomenu pa do zadnje skladbe, ki jo je zalagal orkester in zapel Slavko Bole, zares zadovoljni in presenečeni. Po dolgem času je bila to ena zmed naj-dostojnejših proslav v Radovljici. Zato naj bo ta proslava lep zgled, kakšnih proslav in nastopov si prizadevali želi.

Tržni pregled

Na ljubljanskem živilskem trgu je bilo v soboto veliko prodajalcev in kupocev, gotovo največ v tem letnem času. Prodajalci družbenega sektorja so bili kot običajno dobro založeni z vsemi kmetijskimi pridelki, primanjlovalo je le solate. Na tistem delu trga, kjer prodajajo zasebni prodajalci, je bila velika izbira jabolk, junc, zaklane perutnine in mlečnih izdelkov. Dovolj je bilo tudi radiča in motovilca, medtem ko so enotilje prodajali le prodajalci iz Dalmacije.

Čenik z najvišjimi dovoljenimi cenami za soboto je bil naslednji: krompir 16 din, kisto zelje 46 din, rebula 60 din, česen 170 din, orehova jedra 550 din, jabolka I. 45 din, jabolka II. 40 din, grozdje 150 din za kilogram.

Zasebni prodajalci so prodajali jabolka po 35 do 45 din za kg (odvisno od kakovosti), kisto zelje po 46 din, kisto repo po 31 din, motovilec po 280 din, radič po 280 din, endivijo po 160 din, zaklano perutnino po 350 do 450 din (odvisno od vrste perutnine), surovo maslo po 550 do 600 din, smetano po 350 din, skuto po 160 din za kilogram ter jajca po 16 din za kos.

Kmetijske zadruge so prodajale surovo maslo po 600 din, sladko in kisto smetano po 320 din, skuto po 80 do 100 din, KZ Svečina pri Mariboru pa jabolka po 35 do 40 din za kilogram.

Trgovska podjetja »Mareliča«, »Naš vrt« in »Povrtina« so imela naslednje cene: jabolka 37 do 46 in 46 din, različne vrste ribola 16 do 110 din, česen 170 din, rebula 60 din, pesja 32 din, pomaranče 250 din, limone 235 din, zmrzne banane 280 din, riže 170 din, banane 380 din, kisto zelje 46 din, kisto repa 30 din, korenje 100 din za kilogram in jajca 18 din za kos. »Perumina« je prodajala jajca po 15 din za kos.

V »Ribarnici« ob »Promostovju« so prodajali kopelne krabe iz Dolenjske po 280 din za kilogram, popelne pa so imeli veliko zalogo svežih morskih rib.

OB ZDELAVI ELABORATA O SANACIJI BLEJSKEGA JEZERA

IZKORISTILI NAJ BI REKI RADOVNO IN SAVO

V zadnjih letih se je precej govorilo in pisalo o staranju Blejskega jezera in o potrebi po čimprejšnji sanaciji. Marsikaj je bilo povsem netočnega in to je bolj škodilo kot koristilo našemu turizmu. Vzrok je bil predvsem v tem, da vprašanje znanstveno še ni bilo obdelano. Danes pa je stanje že na moč drugačno. Posebna komisija pri Upravi za vodno gospodarstvo za Blejsko jezero je sedaj izdelala obširen elaborat iz katerega so razvidni vzroki sedanjega stanja in obdelani predlogi za sanacijo samega jezera.

Na podlagi starih preiskav, ki so jih opravili na Bledu, vse od leta 1954 dalje, so ugotovili, da se Blejsko jezero stara tako kot vsa druga alpska jezera. Kdaj se je začelo, ni mogoče točno ugotoviti, razlogov pa je več. Med naravne spadajo predvsem neugodno padavinsko področje, premajhna izmenjava vode, zatišna lega itd. Ta naravni proces pa pospešuje večja naseljenost okrog jezera, povečanje dotoka organskih snovi v jezero in v njegove pritoke, slaba kanalizacija in drugo.

Prvi ukrep, ki ga je treba izvesti za sanacijo jezera, je ureditev kanalizacije in usmeritev svežih dotokov v jezero zaradi boljše površinskega čiščenja. Pri tem naj omenimo, da se je urejevanje kanalizacije že začelo. Vzporedno z ureditvijo kanalizacije pa bodo tudi deli dotokov ponovno speljali v jezero. S tem bo nekaj že storjenega, glavno rešitev pa si strokovnjaki obetajo od izmenjave vode v jezero, kar naj bi dosegli z dotokom rečice Radovne v jezero in prečrpanjem vode iz Save Bohinjke ali pa s kombiniranim dotokom Radovne in Save. Komisija strokovnjakov predlaga zadnje rešitev kot najbolj primerno, ker bi se lahko delali postopoma. Radovna ima prav jesen in spomladaj precej vode, njena temperatura je primerna, sama voda pa je čista in bogata na kisiku. Vodo v jezero naj bi iz-

menjali enkrat do dvakrat na leto, kar bi prav gotovo v najkrajšem času dalo ugodne rezultate.

V zvezi s sanacijo je komisija razpravljala še o tem, kako izkoristiti vodo za energetske potrebe, kar bi gotovo imelo ugoden ekonomski učinek. Se-le nadaljnji tehnični elaborati pa bodo lahko pokazali, kakšno naj bi bilo izkoriščanje in koliko bi bilo ekonomsko utemeljeno. Seveda pa ne bi smelo ovirati razvoja turizma.

Upajmo, da vsa zadeva ne bo ostala samo pri načrtih in tehničnih elaboratih in da se bo našel investitor, ki naj bi se čimprej lotil dela. Sama blejska občina tega prav gotovo ne bi zmogla.

B. B.

DROBNE IZ TRBOVELJ

STARO SE NEZADRŽNO UMKA NOVEMU

Poslopje stare pošte, tako imenovani »Rudarski magacin« in nekaj drugih poslopj se bo morda umaknil s Trga revolucije. Te dni so se že zamajali temelji starega poštnega poslopja, pridne roke delavcev pa se bodo kmalu lotile tudi ostalih starih hiš, ki so za-

SE EN TELESNOVZGOJNI OBJEKT

V domu nekdanjega športnega društva »Svoboda«, ki je sedaj v uporabi SD »Rudar«, so uredili novo telovadnico. Tako so Trboveljci dobili spet nov telesnovzgojni objekt, ki bo lahko mnogo prispeval k pozitivni telesni vzgoji. V domu so tudi prostori otroškega vrta, v katerem so že dan za dnem razlega otroški živ-zav.

VOJAK TANAKA - TUDI V TRBOVLJAH

Igralska družina »Svobode - Center« pripravlja v režiji Karla Malovrha »Vojaka Tanaka«. Ljubitelji igralske umetnosti že komaj čakajo na premiero tega gledališkega dela. Sodeč po pripravah, se bo igralski kolektiv zelo potrudil, ker želi, da bi bil »Vojak Tanaka« eno izmed njegovih naj-uspešnejših del.

Priprave za 8. marec

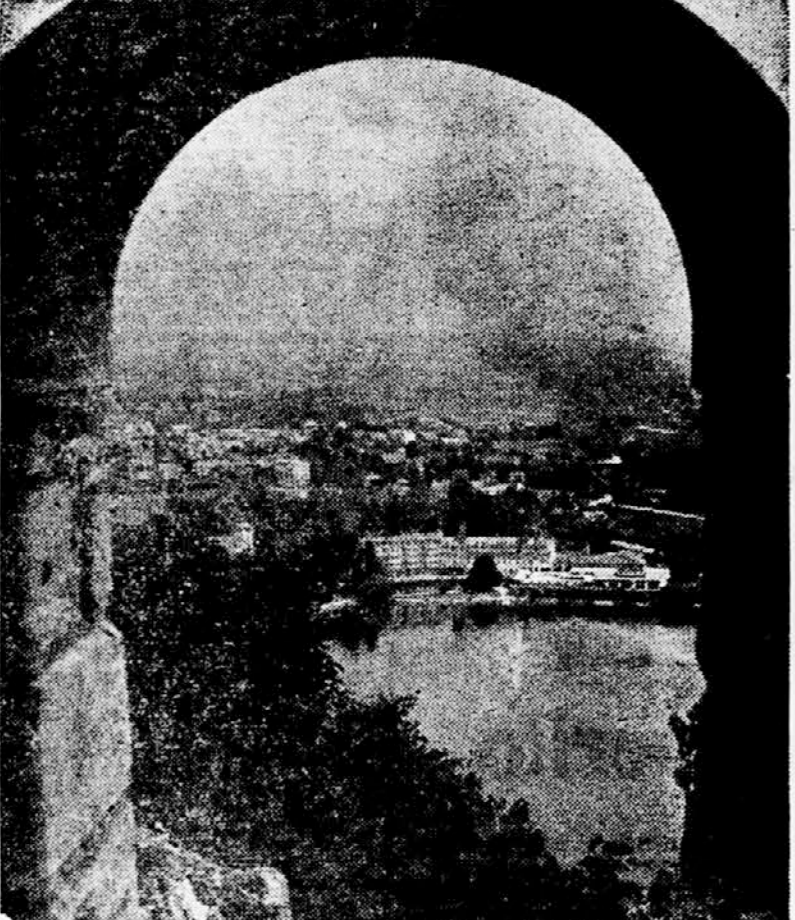
V letošnjem jubilejnem letu Zveze komunistov Jugoslavije, bodo proslave dneva žena 8. marca na Dolenjskem še toliko bolj svečane in množične. V Novem mestu bo centralna občinska prireditev 6. marca zvečer v Domu ljudske prosvete, posamezne organizacije na terenu pa bodo imele prireditve v glavni v soboto 7. in v nedeljo 8. marca. Priprave za proslavo so v polnem teku.

ZLATA POROKA V TUHINJSKI DOLINI

V osrednjem delu Tuhinjske doline že šest let ni bilo zlate poroke, zato ni čudno, da je bil ves okoliš praznično razgiban, ko sta praznovala zlato poroko Sindolčeva oče in mati - Anton Korosec in žena Jožefa iz Raven. Njun dom na Ravnah 8. l. pod zgodovinskimi ravnim Osnovčkom, kjer je bila v maju 1942 velika bitka med partizani in okupatorjevimi četami, je bil vedno gostoljubno zatočišče naših borcev.

Zlato poroko so po krajevnih običajih praznovali s slavnostnim sprevedom v Smartno, ki so ga vodili konjeniki v narodnih nošah. Izmed 70 svatov je bilo 20 žena v pravih pečah. Zlatoporočnica sta stopala s čilim korakom - oče ima 76, mati pa 73 let - male vnučkinje pa so nosile lepo izrezljano palico s številko 50. Izmed trinajstih otrok jih je živih dočakalo s slave še osem. Slavljencema želimo še mnogo zadovoljnih let skupnega življenja.

Bled in jezero z gradu

ZADOVOLJIV NAPREDEK

Ugotovitve občinske konference SZDL v Cerknici

Te dni je bila v Cerknici letna občinska konferenca Socialistične zveze. Iz poročila in živahnih razprav je bilo razvidno, da je v občini 27 osnovnih organizacij Socialistične zveze, v kateri je vključenih 70 oddelkov vseh volivcev. Slabost dela občinske organizacije je bila v tem, da ni zadostno utrjevala odborov osnovnih organizacij, zato je pretežno del dela stoneli na samem občinskem odboru. V pripravah na volitve novih odborov osnovnih organizacij so razpravljali o delu organizacij Socialistične zveze ter raznih aktualnih vprašanjih. Udeležba na teh zborih

je bila zelo dobra in tudi volitve so lepo uspeli, saj se je takrat vpisalo v organizacijo okrog 600 novih članov.

Socialistična zveza je uspešno sodelovala pri izboljšanju kmetijstva in industrijske proizvodnje. Kmetijske zadruge so z opustitvijo nekmetijskih dejavnosti začele bolj načrtno skrbeti za kmetijstvo. Večji hektarski donosi dokazujejo, da so bila ta prizadevanja uspešna. V tekmovalstvu so dosegli največje uspehe s pridelovanjem krompirja, in sicer kmetovalci na Bleški planoti.

Na konferenci so razpravljali tudi o industrijskih podjet-

PROMETNE NESREČE

Po okrajni cesti skozi Dolence je vozil s traktorjem in priklo-lico traktorist F. S., ki pa za vožnjo z motoristnim vozilom ni imel potrebnega voznškega izpita. Ko je hotel zapejati z vozilom na občinski cesti, je pričelo vozilo s prikloleci zamašiti. Prikloleci so se peljali štirje delavci. Opozorili jih je naj skočijo z vozila in zaradi tega prikloleci, da ne bi zdrsnila v jarek, in ko je spet izpeljal s splozkega odseka ceste, so delavci spet med vožnjo skakali na prikloleci. Delavec J. M. je hotel ravno zvesti na prikloleci, ko mu je spodrsnilo in je padel pod zadnje kolo prikloleci. Dobil je tako hude telesne poškodbe, da jim je takoj podlegel.

Voznik J. P. je vozil z osebnim avtomobilom po zasneženih okrajnih cestah. Ljubnem v celjskem okraju je pripeljal osebni avtomobil. V Savini je nenadoma prišel na cesto dvehletni N. T. Voznik ni mogel zaradi kratke razdalje ustaviti vozila in tako je zadrl otroka. Pri tem si je zlomil roko in dobil po telesu še nekaj poškodb.

Težko je, če sediš za motorno vozilo, ki z njim ne znaš upravljati. Tudi S. K. je sedel za krmilni traktorja, ne da bi znal dobro voziti z njim. Med vožnjo je vozilo zdrknilo v občinski jarek. Po vozi verjetnosti je hotel vrniti pri nagibanju skočiti z vozila. Pri tem pa si je zlomil nogo.

Po republiški cesti iz smeri Radinje proti Ljubnem v celjskem okraju je pripeljal osebni avtomobil. V Savini je nenadoma prišel na cesto dvehletni N. T. Voznik ni mogel zaradi kratke razdalje ustaviti vozila in tako je zadrl otroka. Pri tem si je zlomil roko in dobil po telesu še nekaj poškodb.

Podjetje »Triglav« iz Kranja je pričelo z preturjanjem svojega trgovskega lokala v Novem mestu na Cesti komandanta Staneta. V lokal vgrajujejo novo izložbo in vrata, preuredili pa bodo tudi notranjost in namestili novo opremo.

Po republiški cesti iz smeri Radinje proti Ljubnem v celjskem okraju je pripeljal osebni avtomobil. V Savini je nenadoma prišel na cesto dvehletni N. T. Voznik ni mogel zaradi kratke razdalje ustaviti vozila in tako je zadrl otroka. Pri tem si je zlomil roko in dobil po telesu še nekaj poškodb.

Praktičen komplet za delo doma

Vrt v marcu

Vrt nas spet kliče. Posebno bo veliko dela tam, kjer je na vrhu topla greda. Vsakdo, ki ima le majhen kosček zemlje, si želi doma pridelati zelenjavo. Vedno znova se vsako leto pojavlja vprašanje, kje dobiti sadike paradižnika, paprike in raznih drugih zelenjadnic. Po- vpraševanje po sadikah je precejšnje zlasti tam, kjer ni v bližini večjih vrtnarj.

Ce pa imamo toplo gredo na domačem vrtu, lahko vzgajimo sami in pravočasno lepe ter zdrave sadike.

Na dno tople grede razrešimo plast listja, nanj pa naložimo in dobro stlačimo 30 do 40 centimetrov svežega konjskega gnoja. Ko se gnoj ogreje, nasip- ljemo po njem 15-20 cm prese- jane kompostne zemlje. Tako pripravljene grede pokrijemo z okni, slamaricami in deskami. Po nekaj dneh, ko se je zemlja v topli gredi dovolj ogrela, razdelimo gredo na toliko pre- delov, kolikor vrst semena bo- mo sejali. Najprej sejemo zgod- nje kapusnice, paradižnik, pa- priko, zeleno, por, solato itd. Po- sejane površine rahlo zalijemo z mlačno vodo, gredo pa dobro pokrijemo.

Ko bodo rastline vsklile, jih vsak dan zračimo in primerno zalivamo. Gredo ponoči in ob

mrzlih dneh dobro pokrijmo, da setev ne bo zmrznila. Ko rastline poženejo 2 ali 3 liste, jih presadimo (pikiramo), da bodo imele sadike več življen- skega prostora. Ce je setev pre- gosta, pre malo zračena in pre- več zalivana, se rastline preteg- nejo, popadajo in posušijo. Ce ni- mamo tople grede, sejemo lahko seme v plitve zabojčke, ki jih postavimo na toplo, sončno okno.

Ako v jeseni nismo prelopatili zemlje, pohlitimo s tem delom sedaj. Zemljo pognojimo s hlev- skim gnojem ali kompostom po vseh gredah, kjer bomo sadili tiste vrtnine, ki želijo bogato, gnojno zemljo. Po vsej prelopa- teni površini potrosimo super- fosfat in kalijevo sol. Z dušič- nim; gnojili bomo gnojili rastli- ne v rasti.

Ze sedaj se naredimo točen načrt, kaj in kje bomo sadili, oz. sejali. Ne pozabimo na pra- vilno menjavanje rastlin.

Preglejmo vse lanske zaloge semen in nabavimo seme, ki nam še manjka. Starejše seme prezkusimo, če je še kaljivo. Na krožnik, na moker pivnik položimo 50 ali 25 zrn vsakega semena. Krožnik s semenom pokrijemo z drugim krožnikom in ga postavimo na toplem pro- stor. Pazimo, da je pivnik ve-

dno moker. Kaleča zrna odstra- nimo, neizkaljena pa pokažejo odstotek nekajivosti. Ce seje- mo seme z manjšo kaljivostjo, sejmo več semena. Semena z majhno kaljivostjo ne sejmo.

V začetku meseca, ce je vreme ugodno, zemlja pa dovolj osu- šena, sejemo že peteršilj, kore-

nie, pozneje pa mesečno redkvi- co, špinato, grah, česen in ša- lotko. Vse setve v toplo gredo in na prostu sejmo vedno v vrste. Pletev in vsa ostala dela bomo laže opravili, rastline pa se bodo v vrstah laže razvile.

ing. A. M.

Moška jopica z zadrگو

Pletena jopica z zadrگو je zelo primerno dopolnilo moške garderobe, uporabna za sport in tudi dnevno uporabo, ker nadomesti jopice, jopice oblepa vzorec v diagonalnih progah. Potrebuješ volno, katere 20 pentelj meri 8 cm in 50 cm dolgo zadrگو. Popis kroja je za prso širino 120 cm. Opis vzorca za diagonalne proge: Vzorec pleteš čez 16 pentelj ve- dno dve levi, dve desni pentelj

menjaje tako, da končaš z dvema levima pentljama.

Dve desni, dve levi menjaje. Tretja vrsta: vzorec ponakneš na desno za eno penteljo in pleteš 1 desno, 2 levi, dve desni, 2 levi, končaš z eno levo.

Cetrta vrsta: 1 desno, 2 levi, 2 desni, 2 levi itd. Naslednjih 16 pentelj pleteš prav tako, le da pomakneš vzorec na levo stran, kot si prejšnji vzorec

premaknila na desno stran za 1 penteljo, naslednjih 16 pentelj vzorec pomakneš na desno, to ponavljaj menjaje na vsakih 16 pentelj.

Za zadnji del nasnuješ 16 pentelj in pleteš za rob 8 cm 1 levo 1 desno, nato pa 1 vrsto samih levih pentelj (ob tej vrsti bos rob upognila na notranjo stran ko bos končala), pleteš dalje 8 cm 1 levo 1 desno. Sedaj dosnuješ 20 pentelj v eni vrsti porazgubljeno in pleteš dalje čez 160 pentelj t. j. 10 krat menjaje opisani vzorec. Pri 43 cm višine snemaj na obeh straneh za rokavni izrez. Snemaj najprej 2 krat 3 pentlje, nato 5 krat 2 pentlji in še 6 krat po 1 pentljo. Pleteš dalje brez snemanja in pri 17 cm — merjeno od rokavnega izreza — dodajaj za razširjeno ramo 5 krat v vsaki šest vrsti na obeh straneh. Sedaj snemaj pri 24 cm merjeno od rokavnega izreza za ramo. Snemaj na začetku vsake vrste po 6 pentelj v sredi, naj ostane še 24 pentelj, ki jih mehko snameš v eni vrsti.

Levi prednji del. Nasnuj 15 pentelj in pleteš za rob 1 levo 1 desno kot pri zadnjem delu. Nato dosnuj na desni strani 10 novih pentelj za rob ob zadrگو. Teh 10 pentelj pleteš stano desno tja, levo nazaj, ko si napletla rob 2 krat po 8 cm, dosnuješ v 1 vrsti porazgubljeno pot pentelj in pleteš čez 80 pentelj 8 krat menjaje pisani vzorec. Za rokavni izrez snemaj kot pri zadnjem delu. Na levi strani pa predeji pri višini 43 cm 10 pentelj na pomožno pletilko, nato pa snemaj v začetku vsake druge vrste za vratni izrez po 2 pentlji. Za ponovni izrez na pletji dalje brez snemanja. Na desni strani pa dodajaj za razširjeno ramo in snemaj za ramo kot pri zadnjem delu.

Desni prednji del pleteš prav tako, le v nasprotni smeri.

Za rokav nasnuj 52 pentelj in pleteš za rob 1 levo 1 desno 8 cm, nato 1 vrsto samih levih pentelj in zopet 8 cm 1 levo 1 desno. Sedaj dosnuj porazgubljeno 20 pentelj in pleteš opisani vzorec 5 krat menjaje. Na obeh straneh dodajaj začetku vsake desete vrste 15 krat po 1 pentljo. Sedaj snemaj za rokavni izrez pri dolžini rokava 61 cm, merjeno od nasutika, snemaj 5 krat 2 pentlji in 2 krat 3 pentlje, ostane 20 pentelj pa snameš v eni vrsti. Za levi del ovratnika pleteš 10 pentelj — pomožne pletilke in dosnuj na obeh straneh še po 1 pentljo za šiv. Dodajaj na obeh straneh štirih srednjih pentelj tja grede 22 krat. Poleg tega dodajajja v sredi in dodajaj še na zunanji strani 7 krat v vsaki osmi vrsti po eno pentljo in nato pleteš še štiri cm brez dodajanja ter mehko snemi.

Desni del ovratnika pleteš prav tako, le v nasprotni smeri.

Za srednji del ovratnika nasnuj 14 pentelj in pleteš stano tja, levo nazaj in dodajaj na obeh straneh 2 krat po 7 pentelj, v sredi pa dodajaj pred tremi srednjimi pentljami 20 krat v vsaki drugi vrsti, nko pa pleteš 8 vrst brez dodaja- nja. To je sedaj polovico ovratnika. Za notranjo stran pa snemaj v sredi tako kot si dodajala in prav tako snemaj ob robu, da imaš zopet 14 pentelj.

Vse dele polikaš in zašiješ. Stranska ovratnika skleneš v sred- njim ovratnikom tako, da zašiješ ob robovih, zadnji del ovratnika po polovici upogneš na notranjo stran in zašiješ. Isto upogneš robove spodaj ob rokavu in ob levi vrsti na spodnjem delu jopice ter na notranji strani obješes. Na koncu vsij še zadrگو.

ZG Martina

Ko obešamo perilo

Mnogo truda ima gospodinja, da opere perilo sneznobelo in z veseljem ogleduje obešeno perilo. Ko pa suhega pobira, nevoljna opazuje madeže, ki so nastali pri sušenju. Lepo opranemu perilu pritrjuje tudi čista vrva za obešanje perila in čiste ščipalke. Nekatere gospodinjice imajo vrvo stalno obešeno, kar je nepravilno. Vrvo se umaze in s tem tudi perilo, ki je mokrsko sprejemljivejšo za madeže.

Prav tako moramo paziti na ščipalke in jih kdaj pa kdaj tudi oprati in pred sušenjem dobro osušiti. Zelo praktične so ščipalke iz plastične mase, ki so se pojavile v naših trgovinah. Čeprav so nekoliko dražje, si postopoma lahko vsaka gospodinja izpopolni svojo zalogo z njimi. Če sušimo perilo na balkonu, podstrešju ali na prostoro- ru, ki je majhen, moramo pazi- ti, da je prostor čist. Okrog perila naj ne bo nobene navla- ke in ko obešamo, pazimo na to, da se perilo pri valovanju vetra ne bo nikjer dotikalo, na primer ograje balkona ali po- dobnost. Zato razporedimo manj- še in večje kose perila tako, da visijo in valovijo prosto.

Poletje perilo dosti manj ože- mamo kot pozimi, ker se mokrsko perilo na soncu obeli. Preden ga obešimo, ga vedno dobro stre- pamo, da ni nikjer gub. Pri obešanju na soncu pazimo vedno na to, da obesimo bele stvari tako, da so izpostavljene soncu, medtem ko barvaste tkanine, svilene in volnene obeša- mo zadaj, da ne pride do njih sonce, temveč samo zrak. Suho perilo pobiramo v čisti koš in ga sproti zlagamo, da ni preveč zmečkano. Perilo zložimo v koš res popolnoma suho in nikdar ne pobiramo še vlažno perilo. Čeprav bomo že čez dan ali dva perilo zlikale, ga moramo suhega enakomerno navlažiti in pripraviti za likanje. Nekatere tkanine moramo likati: popol- noma suhe in če je to pome- šano med vlažnim, slabo posu- šenim perilom, se tkanina po- kvari.

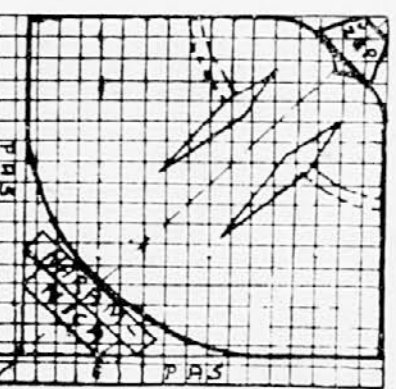
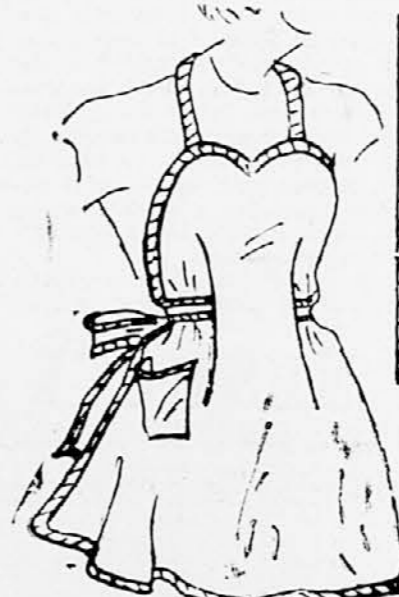
In še nasvet gospodinjic, ki stanujejo v večjih stanovanj- skih hišah ali blokih. Največ- krat sušijo perilo na balkonih,

ki služijo obenem tudi za ste- panje manjših preprog in krp. Mokremu perilu pokvarjaj prah vso belino in zato bi bilo pa- metno, če bi se gospodinjice v takih primerih sporazumele za dneve sušenja in vskladije svoje pranje tako, da bi bil en dan v tedu vsi balkoni namenjeni izključno za sušenje perila.

ZG

Martina

PREDPASNIK za bodočo mamico

Ukrojili ga bomo iz kosa blaga v izmeri 90 krat 90 cm. Na papir najprej narišemo mrežo iz 18 kvadratov po 5 cm, vanjo pa zarišemo kroj, kakor kaže naša slika. Lomljena črta v diagonali označuje sredino predpasnika, lomljene črte ob posnetkih pa predstavljajo pas, oziroma nabor ob straneh. Pas vsijemo v posnetek in ko ga zadaj zavežemo, lahko poljubno nabavimo in zategnemo. Izdelava tega predpasnika je zelo enostavna, lahka in kar je važno, zanj potrebujemo res malo blaga, ki ga pa izrabimo do zadnjega kosčka. Ce je predpasnik iz enobarvnega blaga, ga poživimo z robom, ki ga naredimo iz blaga drugih barv ali pa ob robu pošijemo barvasto proggo, a to je pač stvar okusa.

M.

PRAVOCASNO ZATRIMO MOLJE

Molj spada med največje so- vražnike varčne gospodinjice, saj ni pred njim nič varnega, žre vse, kar le količkaj diši po volni.

Tako nam uniči dragoceno krzno, volnene pletenine in tkanine, žamet, klobočevino, perje, puh, žimo, odeje, zaje se v pod- loge kovečkov, torbic, skratka, najdemo ga povsod.

Največji njegovj sovražniki so: nemir, snaga, svetloba, preprih, tiskarsko črnilo, naftalin, petrolej, sivka, terpentini, žvep- lo in tako dalje.

In kako se zavarujemo pred temj uničujočimj nadležnejm? Le tako, če jih vedno preganja- mo.

V toplejših sobah v zimskih mesecih lahko opazimo letete molje, ki jih pridno uničujemo. Pošteno zračimo in iztepajmo preproge, posteljnino in krtači- mo obleko! Zračimo v mrazu in na prepihu.

Ena sama samica zleže neka- kro marca okoli 200 komaj vi- dnih jajčec. Seveda bi najbolje storile, če bi že samico uničile, toda ta je navadno kje skrita, se moramo pač spraviti v boj nad to moljo zalogo.

Cim je kak lep sončen dan, znesimo na prostu vse postelj- nino in obleke. Dobro vse pre- zračimo, iztepemo ter še skr- tačimo. Ne pozabimo na razne skrite šive, hlačne robove, obr- nimo žepce in ovratnike ter ra- zne našitke, vse dobro skrtlači- mo. Osnažene in prezračene stvari, ki jih ne potrebujemo, zavijmo v svež časopisni papir in posujmo z naftalinom ali posebnim praškom proti mol- jem, ki ga lahko kupimo v vsaki trgovini.

Omare za obleke in predal- niki moramo prav tako dobro očistiti. Notranje stranice lahko zbrišemo s krpo, namočeno v terpentinu. V omaro obesimo vrečice s sivko. Ima prijetnejši vonj kakor naftalin, a molji se je kljub temu ogibljejo.

Predvidna gospodinja bo tudi med letom večkrat pregledala zimске obleke, posteljnino in oblačnjeno pohištvo.

Ce za daljši čas odpotujemo, preproge iztepemo, posujemo s praškom zoper molje in jih zavijemo v svež časopisni papir ali slabe rjuhe ter trdno preve- žemo. Tudi na mestih, kjer težje pohištvo stoji dlje časa nepremično na enem in istem delu preproge, je dobro, da večkrat pogledamo, če se ni pod nogami težkih pisalnih ali jedilnih miz vgnezdil molj. Zato je tudi tu potrebno, da take dele posujemo s praškom zoper molje, seveda je pa naj- boljše čiščenje in zračenje cele preproge.

V avgustu, ko se pojavi že drugi zarod moljev, je zopet nujen pregled vsega stanova- nja.

Z eno besedo, bolj ko snazimo in zračimo in to skozi vse leto, manjša je možnost, da bi se po- javili taki neljubi gostje.

K sreči že izdelujejo neka- tere naše tekstilne tovarne bla- go, ki je pripravljeno proti moljem in prav bi bilo, da bi ga bilo še več.

ing. M. L.

Modna revija na Gorenjskem

Med prve znanilce pomaši na Gorenjskem sodi tudi modna revija v Radovljici. Tovarna pletenin »Almira« je namreč pripravila za Radovljčane in okoliške prebivalce modno revijo, na kateri jim je pokazala svoje izdelke — pletenine. Gledalci so v nabito polni kinodvorani občudovali 76 modelov pletenin za vse letne čase in za razne priložnosti ter dali priznanje tovarni, ki bo svoje kvalitetne in domiselne modele v bližnjih dneh pokazala še v Kranju, na Bledu in Jesenicah. Na sliki: pleten popoldanski komplet v olivno zeleni barvi, primeren tudi za svečanejšje priložnosti.

Mleko v prahu

Kadar zmanjkuje svežega mleka na trgu, posega naša go- spodinja po mleku v prahu, ki ga proizvajamo že doma v Mur- ski Soboti, Osijeku itd. Naše gospodinjice ga velikokrat pod- cenjujejo, predvsem ker ne znajo z njim ravnati pravilno in se zato hitro spreminja in kvari, a tudi v irgovski mreži sam; ne ravnajo dovolj previd- no z njim, zlasti pri skladi- ščenju.

Kakovost mlečnega prahu je odvisna od veliko činiteljev. Ze med proizvodnjo je zato važno, da se sveže mleko čimprej hit- ro predeja v prah. Topnost mlečnega prahu je zelo zmanj- šana, ker je temperatura su- šenja previsoka. Ce pride med proizvodnjo mleko v prahu v dotiko z bakrom ali navadnim železom, dobj kmalu neprijeten lojast duh in okus. Obe zgoraj omenjeni tovarni; za mleko v prahu imata najmodernejšje na- prave in dajeja ob pazljivi pro- izvodnji lahko na trg blago dobre kakovosti.

Pri skladiščenju mleka v prahu nastopijo zopet novi vzroki njegovega kvara. Najda- lekosejšnje spremembe doživi mast v polimastnem mlečnem prahu, ki postane v relativno vlažnem ozračju zelo hitro žarka; poleg tega pa dobi mleč- na mast tudi lojast priokus, če je pod vplivom zračnega kisika oksidirala. Toplo okolje za pro- česa kvara še pospešuje. Iz na- vedenega razloga je pomostno- no mleko v prahu hitreje po- kvarljivo kot pa brezmasno mleko v prahu.

Pri vlažnem skladiščenju mleka v prahu se kemično spreminjajo tudi beljakovine t. j. kazein; spreminjajo se v tem smislu, da pada njihova topnost; v vodi. Mleko v prahu, ki ima le 3% vlage, ne spre- menj svoje topnosti tudi ob daljšem, večmesečnem skladi-

ščenju; že pri 5% vlage pa po- stane kazein in s tem mlečni prah po nekaj mesecih v vodi netopen. S tem, ko se je mleč- na beljakovina spreminila, je postala tudi težje in včasih zelo težko prebavljiva. Pogosto to- žijo otroci, ki uživajo tak slabo topen mlečni prah, da jih bolijo želodci; in zavračajo tako malo.

Ker spremembe pri skladi- ščenju mleka v prahu največ- krat povzročata vlaga in kisik v zraku (ma embalaža s svojimi zaščitnim; lastnostmi pri tem odločilno vlogo. Vrečke in vreče, v katerih imamo pri nas mleko v prahu, morajo biti iz materiala, ki je za vodo, oziroma vodne hlape neprepusten. Te vreče so zaradi mehanične zaščite vložene še v sode, pri malih omotih pa tudi v lepenko. Primerno zaščitijo mleko v prahu le doze iz dobre bele pločevine, iz katerih je bil iz- sesan zrak ter nadomeščen z du- šikom ali kakim drugim inert- nim plinom. V takih hermetič- no zaprtih in evakuiranih do- zah zdrži mleko približno 1 leto, v navadnih evakuiranih dozah pa do 8 mesecev pri sobni; tem- peraturi. Polnomastno mleko v prahu v vrečkah, vloženi v sode ali lepenko zdrži pri na- vadni temperaturi le 2 do 3 me- sece. Najustreznejša skladiščna temperatura za polnomastno mleko v prahu je med 0 stop. do 2 stopinj C. Skladiščiti ga je treba v temi. Pazimo torej, da je skladišče oziroma shramba za mleko v prahu temna, hladna in suha. Prevelikih zalog mleka v prahu, t. j. za več kot 3 me- sece, pa si nikoli ne delamo.

Ko kupuje gospodinja zavoj- ček mleka v prahu, naj nikoli ne pozabi pogledati na označeni datum proizvodnje in naj za- vrne zavojček, v katerem je mleko v prahu starejše od 3 mesecev.

P. N.: Svetujem Vam, da si ko- lo redno masirate z alkoholom. Glejte, da bo rjuha na postelji vedno napeta. Tudi ne pozabite sčrbeti za snago kože. Da Vas bo koža manj pekla, vam priporočam mivanje vitamin A. Tega ima- mo predvsem v zelenjavi (špinat, črvoti, paradižniki), potem v kakaterem sadju, n. pr. v jago- dah, dalje v mleku, mlečnih iz- delkih in ribjem olju. Tudi bi vam koristilo, če bi vsak dan baldiranov čaj.

Je ven s trombozo t. j. s seceda- njem krvi v venah v eni ali obeh nogah. Ker že dlje časa trpite na srčni napaki, so bile vnetju ven in poznejši trombozi verjetno vzrok motnje v krvnem obtoku. Do vnetja ven lahko pride tudi po okužbi, n. pr. po porodu, po ope- racijah, pri kritični tdi. Vsekakor ste prehitro prekinili zdravljenje v bolnišnici in pri- poročam vam, da se ponovno posvetujete z zdravnikom, ki vas je v bolnišnici zdravil, saj so v vsaki bolnišnici tudi ambulantni pre- gled. Do zdravniškega pregleda vam svetujem ležanje in alkohol- ne obkladke (polovico alkohola in vode).

KOLENDAR
Ponedeljek, 2. marca: Radoč.
Ing. arh. TILI BAJDUROVI
iskreno čestitajo kolegi.

OBVEZNO CEPLJENJE
Zdravstveni dom Ljubljana
Center otrovske starosti, da bo obvezno
cepljenje predšolskih otrok roj.

ZAHVALA
Ob izgubi našega nepo-
zabnega moža, očeta, ota-
rega očeta in tasta

IVANA BORISKA
se iskreno zahvaljujemo
vsem prijateljem in znancem,
ki so ga v tako veliki-
kem številu spremlili na
njegovo zadnjo pot in mu
darovali vence in cvetje.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo
žalostno vest, da je umrla v 84. letu starosti naša draga
mama, sestra, stara mama in sestrična

MARIJA ZRNEC, roj. STERMOLLE
posestnica v Grosupljem
Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 3. marca 1959,
ob 15.30, izpred hiše žalosti, Grosuplje 26, na pokopališče
v Grosupljem.

V 75. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama,
stara mama, sestra, tašča, teta

CECILJA KOPAČ, roj. POLAJNAR
Pogreb bo v torek, 3. marca, ob 16. uri, iz hiše žalosti
v Marija Gradcu št. 2, na pokopališče v Laškem.

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona,
sestra, svakinja, tašča in teta

IVANA GLAVIC
roj. Krbavac
Na zadnji poti jo bomo spremlili v torek, dne 3. mar-
ca 1959, ob 16.30, iz Frančiškove mrliške veže na Zalah.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je nenadoma umrl naš dobi
mož, očka in brat

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

GLEDALISCA
MESTNO GLEDALISCE
LJUBLJANA
Gledališka pasaja

OPERA
Ponedeljek, 2. marca: zaprtlo

DANES SVEŽE MORSKE RIBE
V RIBARNICI IN SISKI

RAZPISI
GRAL Avtoobnova Ljubljana -
Bežigrad 11. razpisuje zaradi po-
večanega obsega poslovanja NA-
TEČAJ za sprejem delovnih mest:

»ELEKTROPRENOS«
LJUBLJANA
sprejme takoj ali pozne-
je za upravo v Ljubljani
knjigovodjo
osnovnih sredstev - in
kurirja

Lastnoročno pisane po-
nudbe pošljite na Elektro-
prenos, Ljubljana, Hajdri-
hova ulica 2. 1159

Po dolgi in težki bolezni je dočrpel naš dragi brat,
svak in stric

IVAN PUHAR
51 let star tovarniški delavec
Pogreb pokojnika bo v torek, 3. marca 1959, ob 16. uri,
iz hiše žalosti v Dolsem na pokopališču k Sv. Agati.

Sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da je tra-
gično preminil v cvetu mladosti naš nepozabni sin

STANKO CEROVAC
učence 5. razr. osnovne šole, Božiči
Pogreb bo v ponedeljek, 2. marca 1959, ob 16. uri po-
poldne, iz mrliške veže pokopališča Koper.

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona,
sestra, svakinja, tašča in teta

IVANA GLAVIC
roj. Krbavac
Na zadnji poti jo bomo spremlili v torek, dne 3. mar-
ca 1959, ob 16.30, iz Frančiškove mrliške veže na Zalah.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je nenadoma umrl naš dobi
mož, očka in brat

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

PREDAVANJA
V okviru sekcije za ekonomsko
teorijo Društva ekonomistov Ljub-
ljana bo v torek, 3. marca t. l.

Avto-moto društvo Senčur
pri Kranju
razpisuje prodajo
TOVORNEGA AVTOMO-
BILA Opel Blitz 3; iz-
klicna cena 500.000 din;

Ob težki izgubi, ki nas je zedela s smrtjo našega
dragega
PAVLA KNIFICA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v težkih urah soču-
stvovali z nami ter onim, ki so pokojniku lajšali trpljenje

Po dolgi in težki bolezni je dočrpel naš dragi brat,
svak in stric

IVAN PUHAR
51 let star tovarniški delavec
Pogreb pokojnika bo v torek, 3. marca 1959, ob 16. uri,
iz hiše žalosti v Dolsem na pokopališču k Sv. Agati.

Sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da je tra-
gično preminil v cvetu mladosti naš nepozabni sin

STANKO CEROVAC
učence 5. razr. osnovne šole, Božiči
Pogreb bo v ponedeljek, 2. marca 1959, ob 16. uri po-
poldne, iz mrliške veže pokopališča Koper.

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona,
sestra, svakinja, tašča in teta

IVANA GLAVIC
roj. Krbavac
Na zadnji poti jo bomo spremlili v torek, dne 3. mar-
ca 1959, ob 16.30, iz Frančiškove mrliške veže na Zalah.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je nenadoma umrl naš dobi
mož, očka in brat

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

MALE OGLASI
POZOR INDUSTRIJI KOVINSKE
STROKE! Prevezel bi predstavi-
ništvo za Beograd in Srbijo.

Ob težki izgubi, ki nas je zedela s smrtjo našega
dragega
PAVLA KNIFICA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v težkih urah soču-
stvovali z nami ter onim, ki so pokojniku lajšali trpljenje

Po dolgi in težki bolezni je dočrpel naš dragi brat,
svak in stric

IVAN PUHAR
51 let star tovarniški delavec
Pogreb pokojnika bo v torek, 3. marca 1959, ob 16. uri,
iz hiše žalosti v Dolsem na pokopališču k Sv. Agati.

Sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da je tra-
gično preminil v cvetu mladosti naš nepozabni sin

STANKO CEROVAC
učence 5. razr. osnovne šole, Božiči
Pogreb bo v ponedeljek, 2. marca 1959, ob 16. uri po-
poldne, iz mrliške veže pokopališča Koper.

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona,
sestra, svakinja, tašča in teta

IVANA GLAVIC
roj. Krbavac
Na zadnji poti jo bomo spremlili v torek, dne 3. mar-
ca 1959, ob 16.30, iz Frančiškove mrliške veže na Zalah.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je nenadoma umrl naš dobi
mož, očka in brat

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

MALE OGLASI
POZOR INDUSTRIJI KOVINSKE
STROKE! Prevezel bi predstavi-
ništvo za Beograd in Srbijo.

Ob težki izgubi, ki nas je zedela s smrtjo našega
dragega
PAVLA KNIFICA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v težkih urah soču-
stvovali z nami ter onim, ki so pokojniku lajšali trpljenje

Po dolgi in težki bolezni je dočrpel naš dragi brat,
svak in stric

IVAN PUHAR
51 let star tovarniški delavec
Pogreb pokojnika bo v torek, 3. marca 1959, ob 16. uri,
iz hiše žalosti v Dolsem na pokopališču k Sv. Agati.

Sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da je tra-
gično preminil v cvetu mladosti naš nepozabni sin

STANKO CEROVAC
učence 5. razr. osnovne šole, Božiči
Pogreb bo v ponedeljek, 2. marca 1959, ob 16. uri po-
poldne, iz mrliške veže pokopališča Koper.

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona,
sestra, svakinja, tašča in teta

IVANA GLAVIC
roj. Krbavac
Na zadnji poti jo bomo spremlili v torek, dne 3. mar-
ca 1959, ob 16.30, iz Frančiškove mrliške veže na Zalah.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je nenadoma umrl naš dobi
mož, očka in brat

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

KINO

SPORED ZA PONEDELJEK
KINO UNION: amer. western film
»NAJHITREJSI STRELEC ZMA-
GUJE«. Režija Russell House.

Po težki in mučni bolezni je umrla naša dobra ma-
mica
DANICA JANKOVIČ-MUHAR, roj. KESLER
upokojenka

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo,
da nas je za vedno zapustil naš

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 2. marca
1959, ob 16. uri na Brezjah (Gorenjsko).

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona,
sestra, svakinja, tašča in teta

IVANA GLAVIC
roj. Krbavac
Na zadnji poti jo bomo spremlili v torek, dne 3. mar-
ca 1959, ob 16.30, iz Frančiškove mrliške veže na Zalah.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je nenadoma umrl naš dobi
mož, očka in brat

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

Nepričakovano nas je sredi dela
zapustil naš priljubljeni sodelavec

Marjan Garzarolli
direktor

Vestnega in požrtvovalnega uslužbenca
bomo ohranili v trajnem spominu

V Postojni, dne 1. marca 1959

Kolektiv gozdnega gospodarstva
Postojna

UGASNILO JE ŽIVLJENJE NAŠE PREDOBRE MAME
TEREZIJE STRUNA

PO 80 LETIH DELA IN SKRBI ZA NAS.
POKOPALI JO BOMO V TOREK, 3. T. M., OB 16. URI, IZ ANDREJEVE
MRLISKE VEŽE.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je nenadoma umrl naš dobi
mož, očka in brat

Marjan Garzarolli
DIREKTOR GOZD. GOSPODARSTVA, POSTOJNA
K večnemu počitku ga bomo položili v torek, dne 3. marca 1959, ob 15.
uri, na pokopališče v Postojni.

SPORTNI POROČEVALEC

REPUBLIKO SMUCARSKO PRVENSTVO V ŠTAFETAH

Enotnost, Moistrana in Gorje

Startalo je 7 članskih, 2 članiški in 8 mladinskih štafet

Sorica, 1. marca. (Od našega posebnega poročevalca). — Na Sorški planini so danes smučarji tekači nastopili za republiške naslove še drugič, in sicer to pot v štafetah. Snežne razmere so bile v zgodnjih urah — startali so ob 9. uri — še dovolj ugodne, pozneje pa se je sneg ojužil in že napajal. Poudariti pa je treba, da so ti tereni izredno lepi in tudi prometne zveze do njih dovolj zadovoljive, tako da bi jih kazalo v prihodnje jemati v poštev za taka tekmovanja še po-

gosteje, posebno kadar je za sneg taka stiska kakor letos. Organizacija je bila v rokah Ljubljanske smučarske podzveze, ki je s pešičko funkcijarje opravila to delo v vsestransko zadovoljstvo. V članski konkurenci je nastopilo 7 štafet, ki so imele preteči 4 x 7,5 km dolgo progo. Kakor je bilo računati, je zmagala štafeta Enotnost in sestavi Kandare, Svet, Jeršič in Janez Pavčič s skupnim časom 1:27:46. Naslednji dve častni mesti sta zasedli štafeti Trigla-

va (1:31:10) in Jesenic (1:34:10). Med članicami sta nastopili samo dve štafeti na progi 3 x 5 kilometrov. Tudi tukaj vprašanje zmagovalca ni bilo dolgo odprto. Zmagala je štafeta Moistrana iz Gorij v sestavi Mojstrane z večerajšjo zmagovalko Rekarjevo kot zadnjo s skupnim časom 1:07:45, pred štafeto Celja (1:15:26). Mladinci so se javili startarju z osmimi posadkami, med katerimi so bili najhitrejši člani Partizana iz Gorij v sestavi Kobilica, Ambrožič, Bogdan Pogačnik, ki so potrebovali za 3 x 5 km dolgo progo čas 53:55, druga je bila štafeta Fužinarja v 54:50, tretja pa smučarska trojica iz Dola (58:39).

Na start za štafeto mladink so prišle samo članice Enotnosti, ki so presmučale prav tako

Prvenstvo LRS v skokih

ZIDAR IN PEČAR PRVAKA

Pokljuka, 1. marca. Danes dopoldne je bilo na 45 metrski skakalnici na Pokljuki republiško prvenstvo v smučarskih skokih. Nastopilo je 27 članov in 28 mladincev. Tekmovanje je minilo v redu, večjih preseženj na tudi ni bilo. Republiška prvaka sta postala Zidar med člani in Pečar med mladinci.

Podrobni izidi: člani: 1. Zidar (Jes.) 207,5 (39,5 in 40), 2. Jemc (Partizan Bled) 203,3 (41,5 40), 3. Rojina (E) 198,9 (39,39), 4. Šlibar (E) 192,7 (36,36,5), 5. Gorjanc (Triglav) 192,4 (38,37,5).

Mladinci: 1. Pečar (Partizan Moistrana) 209,5 (38,38), 2. Eržen (E) 198,7 (36,36,5), 3. Zajc (Jes.) 187,3 (34,34), 4. Giacometti (E) 184,7 (34,5,34,5), 5. Turk (E) 182,4 (33,34). K.

V odbojarski tekmi v proslavo 40-letnice KPJ in SKOJ je državni prvak Jugoslavija zmagal v Beogradu proti zagrebški mladosti s 3:2.

Na skupščini Nogometne zveze Jugoslavije so sprejeli dopolnitve in spremembe statuta ter proračun. Ugodno so rešili prošnjo Milorada Milutinovića za razveljavitev njegove pogodbe s Partizanom, medtem ko so zavrnili prošnjo kakanjskega Rudarja za zmanjšanje denarne kazni. Ob koncu skup-

ščine so izvolili novi upravni odbor, ki ima 35 članov. Predsednik NZJ je znova Dušan Djurdjić, podpredsednika sta Dragomir Nikolić in Slavko Balas, generalni sekretar pa Slobodan Čosić.

Lakota z Jesenic — prvi Mladi smučar z Jesenic Peter Lakota je na državnem prvenstvu osvojil prvo mesto v alpski kombinaciji pred Dornikom (Triglav), Janezom Copom (Jes.), Brankom Lebetom (Branik) in Matevžem Lukancem (Ljubelj). V slalomu je namreč zasedel tretje mesto, kar je zadostovalo za zmago v skupni oceni za kombinacijo. V slalomu, ki je bil na sporedu kot zadnji, je tekmovalo 31 smučarjev. Prvo mesto je zasedel Ludvik Dornik, ki je 520 m dolgo progo z višinsko razliko 140 m in 65 vratici presmučal v 1:45 min. Drugi je bil Janez Cop, tretji pa Peter Lakota.

Med članicami je tudi to pot zmagala Slavica Zupančič, med mladinskimi pa Barbka Jamnik. Jeseničan Andrej Klinar je na tej tekmi dosegel že tretjo in hkrati zadnje zaporedno zmago na tem prvenstvu. Drugi je bil Ivartnik (Prevalje), tretji pa Franc Stane (Jezerško).

Inter: Vojvodina 2:0 (1:0) Genoa: Partizan 4:2 (2:0) Padova: Lokomotiva 4:0 (2:0)

Pestra nedelja v Mariboru

Mariborski ljubitelji športa so že prvo nedeljo v marcu prišli povsem na račun. Spored je bil zares obsežen. Začelo se je dopoldne na stadionu v Ljudskem vrtu kjer sta se pomerili nogometni ekipi Branika in varadinske Svobode. Za nastop varadincev je bilo po obseh remijih z mestnim tekmeccem Mariborom precej zanimanja, kakih 1200 gledalcev pa so bili pričakovali, da gostje ne bodo tako zelo močni. Branik je zmagal 5:0 (2:0). Strelci: Plaznik 3, Rojnik in Elzner. Na igrišču na Poljanah je imel Maribor v gosteh jedinstvo iz Ca-kovca. Mariborci so bili precej slabši, posebno neutinkoviti pa je bil napad. Gostje so tako slavili lepo zmago 4:1 (0:0). Gol za Maribor je zabil Lupša, za goste pa so bili uspešni: Pintarič 2, Gorjanc in Levčič.

Mariborski Kovinar se je pomeril s celjskim Olimpom in je zasluzeno zmagal 5:1 (2:1). Aktivni so bili tudi kegljači. V soboto bi se v nadaljevanju republiške lige morala tekmoovati Nova Gorica in ljubljanski Gradia, vendar pa Gorjancem ni bilo in so namesto njih skočili Branikovi. Le-ti so izven konkurence — čeprav v nepopolni zasedbi — dosegli odlične rezultate. Tudi Gradis je bil s 6504 keglji (828) zelo dober. Najboljši posameznik je bil

Martinek s 839 keglji. Včeraj sta nastopila Ljubljana 6446 (805, 75) in Kranjska gora 6417 (802,7). Najboljši posameznika sta bila Menčinger 828 in Limovšek 858 kegljev.

V telovadnici I. gimnazije so tekmovali košarkarji. V mestnem derbiju članov je Maribor porazil Banik 65:54 (36:26), pri članih pa je nepopolna ekipa Branika le s težavo zmagala proti Mariboru 41:30 (18:14). Na turnirju mladink pa je bila prva ekipa Maribor II. pred Branikom in Mariborom II.

V Maribor so dopotovali tudi članice državne odbojarske reprezentance, ki se pripravljajo za mednarodni turnir v Leipzigu. Z Beograda so prispeli Lukovičeva, Nikoličeva, Šabanova, Stojadinovičeva, Čapanova, Radenkovičeva in Despotovičeva. Iz Zagreba Mudrinjakova in iz Ljubljane Trku-glija. Pričakujejo se prihod Pre-gljeve, od Mariborčan pa se bodo priprav udeležili Štauberjeva, Hledetova in Švarcova. Tekmovalke bodo trenirale v telovadnici srednje kmetijske šole, ob večerih pa v telovadnici I. gimnazije. Na sporedu sta tudi tekmi za trening. Reprezentanca bo odpotovala v Leipzigu 10. t. m.

ZMAGA VZHODNONEMSKIH HOKEJISTOV

Oberschöneweide: Jesenice 9:7

JESENICE, 1. marca. Za zaključek hokejske sezone na Jesenicah je bilo danes v zgodnjih dopoldanskih urah mednarodno srečanje jugoslo-

prto. Obe ekipi sta igrali medlo, kar je deloma zakrivil tudi led, ki je bil precej mehak. V prvih dveh tretjinah je bila tekma enakovredna, v zadnji tretjini pa so gostje zaigrali živahneje in zabili pet golov, medtem ko so bili Jeseničani 2-krat uspešni. Rezultat je 9:7 (2:3, 2:2, 5:2). Gole za domačine so dosegli: Dolinar 3, Smolej 2, Felc in Niko Čebulj po enega. Gledalcev je bilo zaradi zgodnje ure malo.

Prvenstvo LRS v kegljanju

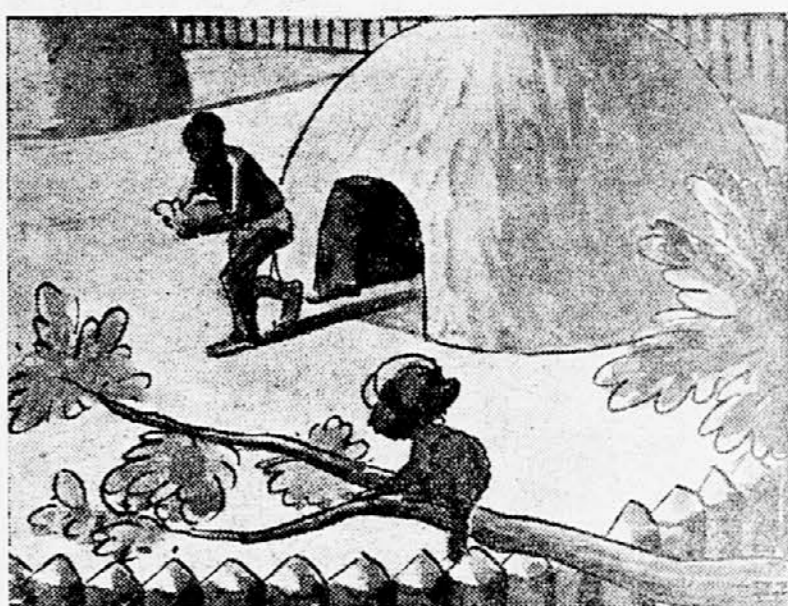
Kranj, 1. marca. Na štiristeznem kegljišču Triglava so se danes drugič pomerile vse štiri ekipe, ki tekmujejo za slovensko prvenstvo. Prav vse so dosegle mnogo slabše izide kakor v prvem nastopu v Mariboru. Še najboljše je bila vrsta domačega Triglava, ki je dosegla rezultata 2185, vendar je v skupni oceni še vedno na tretjem mestu, ker so kegljavnice Gradisa in Branika v Mariboru dosegle precejšen naskok. Tretje mesto tega prvenstva sta v Ljubljani.

Izidi: Triglav 2185 (najboljša tekmovalka Stopar 387), Branik 2179 (Pirc 392), Gradis 2146 (Klemenčič 379) in Ljubljana 2036 (Knez 354). Vrstni red po II. kolu: Gradis 4536, Branik 4488, Triglav 4447 in Ljubljana 4253 kegljev. Sinoči so v Kranju tekmovali še kegljači Konstruktorja iz Maribora in Ljutomer. Obe ekipi sta dosegli zelo slab rezultate. Se posebno je razočaral Konstruktor; v tej ekipi ni nihče dosegel 800 kegljev. Izid: Konstruktor 6241, Ljutomer 5987.

V Parizu sta nogometni reprezentanci Francije in Belgije igrali neodločeno 2:2 (1:1), mladinska reprezentanca Belgije pa je premagala Francijo 3:1 (2:0).

76. Naslednje jutro se je Tiki že navezgodaj odpravil proti vasi, da bi počakal Magamija, ki vendar mora priti; prinesel mu bo dateljev in zahvalil se mu bo za rešitev. A čakal je zaman. Popoldne je žalostno povsili glavo in pomislil: zaradi tistih zob, ki sem mu jih zasadi v prst, Magamiju res ne bi bilo treba kuhati jeze name!

77. Vendar se Tiki ni naveličal čakati na prijatelja. Proti večeru je zbral celo toliko poguma, da se je približal vasi in sedel na drevo, ki je svoje veje raztezalo čez leseno ograjo prav v vas. Glej, na pragu Magamijeve kočice se je zganila senca! Toda to ni bil Magami, temveč njegov oče, ki je s kokošjo v rokah stopal proti čarovniški koči.

78. Ni minilo deset minut, ko se je Magamijev oče vračal domov. Ob njem je stopal čarovnik Tumba-Tonga, običen v svoj čarovniški plašč in s krinko na obrazu. V roki je vihtel čarovniško ropotuljo. Ob dobro znanem zvoku so prihajali vaščani iz svojih koč in kmalu je stopal cel sprevod proti Magamijevemu domu. Čarovnik je vstopil.

Kratke zanimivosti

V finalu mednarodnega teniskega turnirja v New Delhiju je Jugoslovian Panajotović skupno z Indijko Pandey zmagal v finalu mešanih parov proti dvojici Lal-Voodbridge 5:7, 6:1, 5:3. Med posamezniki je Panajotović v četrtfinalu izgubil proti indijskemu prvaku Krishnanu 8:10, 7:9.

V tekmi za pokal evropskih košarkarskih prvakov je CCA v Bukaresti zmagal proti Honvedu iz Budimpešte z 81:89 (42:45). V četrtfinalu se je uveljavil Honved, ker je v prvi tekmi zmagal 86:82 (6:1, 3:1, 4:1).

Hokejska reprezentanca Kanade je v Baselu premagala Švicco 13:3.

Na atletskem tekmovanju v Hobaru na Tasmaniji je Blix vrgel kopje 78,29 m daleč. V tekni na eno miljo je bil prvi Lincoln s 4:05,6, v tekni na 440 yrdov pa je zmagal Gasper v času 47,0.

V nadaljevanju angleškega nogometnega prvenstva je v najvažnejši tekmi Arsenal zmagal proti ekipi Manchester United 3:2.

Svetovna prvakinja v hitrostnem drsanju za ženske je v Sverdlovsku postala Rusinja Tamara Rikova, ki je zmagala v tekni na 500 m in 1000 m.

Nogometni večveška Papirničarja so v Kamniku zmagali proti domačim nogometašem s 5:1 (2:1, 2:1).

V Celju je bil večeraj in predvečerajšnjim dvoboju republiških mladinskih telovadnih reprezentanc Slovenije in Vojvodine. Srečanje se je končalo z zanesljivo zmago gostov 52:30:502,90. Mladinci Vojvodine so zmagali v razmerju 312,30:290,90, mladinke pa 214,00 : 211,10.

Hokejska reprezentanca Kanade je v Zürichu premagala Švicco 7:0 (2:0, 1:0, 4:0).

V prijateljski povratni nogometni tekmi je trboveljski Rudar po nezadovoljivi igri porazil Uljanika Pulja 2:1 (1:0). Pred 1000 gledalci je dobro sodil Butkovec. Gole so zabil Knavs in avtogol Čudlca za Rudarja ter Kirat za goste. V predtekmah je Rudar II. zmagal proti Bratstvu iz Hrastnika 4:0 (2:0), v tekmi mladinskih moštev obeh klubov pa je pravtako zmagal Rudar 9:0 (4:0).

Izidi nekaterih prijateljskih nogometnih tekem: Novi Sad:

Novi Sad — Sloboda (Tuzla) 1:0 (1:0); Zrenjanin: Radnički (Bgd) — Proleter 5:2 (1:1); Mostar: Sarajevo — Velež 1:0 (0:0); Sombor: Radnički — Odred (Ljubljana) 1:1 (0:0); Beograd: Crvena zvezda — Radnički (Kragujevac) 1:0 (1:0); Reka (finale zimskega turnirja): Rijeka — Orient 3:2 (1:2); Zagreb: Dinamo: Beograd 0:1 (0:1) (!); Skopje: Vardar: Radnički (Niš) 3:0.

V Beogradu je bil sestanek upravnega odbora Kolesarske zveze Jugoslavije, na katerem so razpravljali o perspektivnem načrtu razvoja kolesarskega športa v naši državi. Največ pozornosti bodo posvetili turističnemu kolesarstvu in večjemu množičnemu razmahu. Načelno so se dogovorili, da bo start letošnje dirke po Jugoslaviji v Zagrebu. Na to dirko so povabili 20 držav, 9 pa se jih je že prijavilo. Poziv sta zavrnili za sedaj samo SZ in Vzhodna Nemčija.

VALENTAR

vanskega državnega prvaka z močno ekipo SC Oberschöneweide iz vzhodnega Berlina. Tekma bi morala biti že sinoči, vendar pa ni bilo elektrike in so morali tekmo preložiti. Tekmo so gostje zasluženo odločili v svojo korist. Čeprav srečanje ni bilo preveč zanimivo, pa je bilo vendar vse do zadnje tretjine od-

Dick Gordon je odprl predal svoje pisalne mize in vzel iz njega kuverto. Vrgel jo je na mizo. —Kaj je to, stotnik Gordon? —Odgovor na vaše vprašanje. Ko ste mi nekoč omenili Saula Morrisa, sem povprašal New York po njem. Tu je odgovor. —Kablogram je poslal šef newyorške policije. —Odgovor na vaše vprašanje. Saul Morris je živ in je zdaj najbrž v Angliji. Tukaj ni nikakih pritožb zoper njega, pač pa obče domnevajo, da je 17. februarja 1898 vplomil v Southamptonu (Anglija) v blaginjsko sobo 'Mantanie' in odnesel 55.000.000 frankov. Potrdite prejem. —Elk je kablogram večkrat prebral, nato ga pa previdno zganil, ga vtaknil v kuverto in jo vrnil čez mizo Dicku. —Saul Morris je torej v Angliji,« je rekel nezavestno. —To marsikaj pojasnjuje. —Preiskava, ki so jo naredili detektivni na londonskih končnih železniških postajah, je odkrila devet ročnih torb z docela enako vsebino. V vsaki torbi je bila popolna obleka, čista srajca, po dva ovratnika, kravata, revolver browning z naboji, ponarejen potni list brez fotografije, steklenička barvila in denar. Samo ena se je razlikovala od ostalih: na paddingtonski postaji je našla policija torbo, ki je bila nekoliko večja od drugih. Imela je enako vsebino, le da je bil v njej še debel zvitek čekovnih obrazcev, ki so se vsi glasili na podružnice različnih denarnih zavodov. Zastopane so bile vse največje svetovne banke, od newyorških preko španskih, italijanskih in romunskih do petdeset podružnic petih vodilnih angleških bank. V zaposlenosti Elk ni utegnil temeljito pregledati vseh, zjutraj pa se je odločil, da se bo resno lotil pregledovanja čekov. Ko so prinesli torbe, so jih še enkrat površno pregledali, nato va spravili drugo za drugo v Elkov safe. Da bi naredili prostor zanje, so morali šafe izprazniti, njegovo običajno vsebino pa porazdeliti po predalih. Vse torbe so oštevilčili in vsako opremili z listkom, na katerem je bilo zapisano ime postaje,

kjer so jo našli, ime častnika, ki jo je prinesel, in podroben popis vsebine. Ta dejstva bi utegnili biti važna za poznejše dogodke. —Elk je prišel v pisarno kmalu po deseti uri. Bil je dobro razpoložen, zakaj za seboj je imel noč, ki jo je prvič po več tednih vsoprespal. Skoraj ob istem času je prišel tudi Dick Gordon in skupaj sta stopila v policijsko poslopje. —Le kdo nam bo poplačal trud, ki smo ga imeli s pregledovanjem čekov?« je rekel Elk. —Vesel bi bil, ko bi se mogel nadejati, da smo prvi v pregledovanju torb kaj prezrli. Pravkar sem se bil domislil, da utegnajo imeti dvojno dno. Čez in čez jih bom razrezal, morda pa le odkrijem kakšno žabino skrivnost. —V pisarni sta ga že čakala Balder in mnogo obetajoči mladi policijski seržant Fayre, ki mu je Elk precej zaupal. Elk je jel iskati ključ safeja. Iskanje je bilo podobno obredu. Dick Gordon je dobil vtis, da se bo Elk slek, zakaj ključ je bil skrit v nekem skritem žepu. Če si hotel priti do njega, je bilo treba sleči plašč, odpeti telovnik in pretipati številne žepke. Naposled pa je Elk ključ vendarle našel, ga slovesno vtaknil v safe in odprl vrata. Safe je bil natrpan s torbami, ki so se začele valiti proti Elku, kakor hitro je bila opora, ki so jo pomenila vrata, odstranjena. Drugo za drugim jih je jemal ven, Fayre jih je pa polagal na mizo. —Najprej pogledimo tole s Paddingtona,« je rekel Elk, kažoč na največjo med njimi. —Pojdite po dolg nož, Balder. —Balder je odhitel, oba detektiva pa sta stopila na hodnik in pustila Fayra samega v pisarni. —Kaj pravite, kakšen bo konec, stotnik Gordon?« je vprašal Elk. —Konec z žabami? Mislim, da vem, kakšen bo. —Vtem se je vrnil Balder z dolgim morilskim orožjem v roki. —Tukaj je — začel, a že v istem hipu je vrglo oba detektiva na tla.

Slišati je bilo zvenket razbitega stekla, čutiti pritisk zraka, vse pa je preglasil oglušujoč pok eksplozije. —Elk je bil prvi na nogah in planil je v pisarno. Vrata je bilo vrglo s podbojev, šipe so bile razbite, a z njimi tudi okenski okvirji. Soba je bila polna gostega dima. Ni še napravil koraka, ko je zadel z nogo v negibno telo seržanta Fayra. Na pol ga je dvignil in ga odvrlel na hodnik. Že na prvi pogled je ugotovil, da ima mož, če že ni mrtev, silno malo upanja, da bo ostal živ. V poslopju so zvonili požarni zvonci. Po stopnicah so se začuli nagli koraki in že je po hodniku prihitala gasilska četa in vlekla za sabo gasilne cevi. Kar je bilo ognja, so ga kmalu pogasili, toda Elkova pisarna je bila uničena. Celo vrata safeja so bila sneta s podbojev. Noben kos pohištva ni ostal cel, v tleh je pa zijala široka luknja. —Rešite torbe, Balder,« je rekel Elk in odšel ven, da pogleda ranjenca. In dokler ni videl svojega pomočnika v rešilnem vozni, ni več pogledal v razdejano pisarno. —Da, bila je bomba, gospodje,« je rekel Elk. Na hodniku je stala skupina starejših častnikov in opazovala upoštevanje. —Biti je morala posebno nevarna bomba. Čudež je, da s stotnikom Gordonom nisva bila v pisarni. Fayru sem bil rekel, naj odpre torbo, vendar sem mislil, da bo počakal, dokler ne prinesemo noža. Hoteli smo jo namreč razrezati. Toda Fayre je moral torbo odpreti in bomba je eksplodirala. —Kaj nisti že prej preiskali torbo?« je vprašal komisar srdito. Elk je prikimal. —Včeraj sem preiskal vsako posebej. Tisto s paddingtonske postaje sem vs izpraznil: vse predmete sem razpostavil po mizi in jih popisal. Nato sem sam zdeval vse nazaj v torbo. Nobene bombe ni bilo vmes. —Toda kako je tedaj mogla priti vanjo?« je vprašal nekdo. Elk je zmajal z glavo.